

Қадамнинг кутлуғ бўлсин Наврўзи олам!

Биз Наврўз айёмини ҳамиша орзиқиб, интизорлик билан кутамиз. Борлиқ чирой очиб яшариб-янгиланаётган мана шу фусункор паллада Наврўз бамисоли эшик қоқиб, «Ассалом, эй азиз инсон!» деб остонамиздан кириб келаётгандек туюлади. Ва ўз навбатида биз ҳам, шу саховатли заминда истиқомат қилаётган жамики инсонлар «Хуш келибсан ўлкамизга, Наврўзи олам, қадамнинг кутлуғ бўлсин!» деб унга пешвоз чиқамиз.

Президент Ислон КАРИМОВнинг
Ўзбекистон халқига Наврўз табригидан

Ўтаётган йиллар бир-бирига асло ўхшамагандай, баҳор фасли ҳам бетақдорлиги ва ҳар йилги таровати билан кишилар қалбига ўзгача шукҳ бахш этади. Жорий йилда ҳам юртдошларимиз Наврўз байрамини ҳам кўтаринки руҳда кутиб олишди. Наврўз биз учун энг аввало қадимий ва гоят ардоқли байрамлардан бири бўлиб, меҳроқибат, қадр-қиммат ва хайро-саховат рамзи

Умумхалқ байрами муносабати билан Фарғона шаҳар ҳокимлиги томонидан ташкил этилган байрам тадбирида кўп йиллар турли соҳаларда самарали меҳнат қилган ва бугунги кунда қариллик гаштини сураётган уруш ва меҳнат фахрийлари, юз билан юзлашган отахон ва онахонлар ҳолидан хабар олинди. Моддий ёрдам кўрсатилди. Фахрийлар кўрсатилган эътибор учун миннат-

дорчилик билдириб, юртимиз осмонни ҳамиша мусаффо бўлишини талаб дуолар қилишди.

Алоуддин ҒАФФОРОВ,
«Туркистон-пресс»

Андижон вилояти, Уйғуробод қишлоғида Наврўз байрамига тўй тантаналари улашиб кетди ва бир ҳафта давом этди.

Бу қишлоқда ўн етти минг нафардан зиёд уйғур миллатига мансуб аҳоли яшайди. Тўй

қунлари қўни-қўшни, қариндош-уруғ, касбдошлар бир-бирларига илиқ табриклар, эзгу тилаклар изҳор қилишди. Меҳмонларга «Санам» ҳамда «Отуш» ашула ва рақс ансамбли концерти дастурини намойиш этди. Байрам тадбирлари уйғур миллий маркази, Пахтабод тумани жамоатчилиги ташкилот томонидан ташкил этилди.

К. НИЗОМОВ,
«Туркистон-пресс».

Наврўз байрами дилларга фарах, умрларга нур, дастурхонларга тўкинлик, юртимизга тинчлик олиб келгани рост бўлсин! - дейди Республика «Нихол» мукофоти совриндори, ёшларнинг сеvimли саянаткори Севара Назархон.

Соч ҳам хусн. Аёлнинг юзига, рангига, қомастига мос тушадиган соч турмагини танлашга ҳаракат қиламан. 30 йилдан буюн шу соҳада ишлаётганим учун мижозимни кўрганим ҳамон унинг феълини, дидини ҳис қиламан. Бизнинг ишда бу жуда муҳим, дейди пойтахтимизнинг «Ёшлик» метро бекатидан шундоққина чиқаверишда жойлашган «Экипаж» гўзаллик салони соч устаси Дилором Нуриддинова.

Сувратчи: ОДИЛ.

Санобархон ҳақида «Оқтепа» маҳалласидагилар: «Киройи шундай келининг бўлса... Барака топсин, бирам чаққон, бирам уддабурон, бирам ширинсўзики...»- дея мактаб оғзидан бол томади.

Санобар Комилова Тошкет шаҳар Юнусобод туманидаги Юсуф Мўминов номли мактабда ҳам ўқувчиларга «Меҳнат ва касбга йўналтириш» бўйича мураббийлик қилади.

Қизлар ёшлигидан ўз дидига, ип-игнасига эга бўлса... Сарпо-суругини ўзи тикса қандай яхши! Чеварлик қиз болага ҳам ризқ -барака, ҳам хусн, ҳам бахт келтиради, деб ўйлайман,- дейди чевар қиз завқ билан.

САНОВАР.

ректор ўринбосари Шахира опа Эрматова, ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари Феруза опа Тожиевалар «бош-қош» бўлишди. Шу ўринда мактабнинг собиқ ўқувчиси, мусиқа ўқитувчиси Тўлқин Наврўзовнинг маҳорати кечага ўзгача файз бағишлаганини таъкидлаб ўтиш жоиз деб ўйлайман. Шунингдек, ушбу тадбирда ўқувчиларнинг ота-оналари, маҳалладан меҳмонлар ва собиқ ўқувчилар иштирок этишди.

Тадбир сўнггида болаларга ҳомийлар Рамуза опа Носирова, Райхона опа Жалолова, Гулнора опа Муталовалар совға-салом улашдилар.

Бир файласуф: «Инсон муҳом мукамалликка интилади, бахт излайди. Лекин тирикликнинг ўзи энг олий бахтлигини ҳеч ким тан олмайди», деган экан. Шу тириклик бахти барчамизга насиб этганига шукр.

Гулчехра ШИРИНОВА.

ТИРИКЛИК - ЭНГ ОЛИЙ НЕЪМАТ

**Наврўз
пийти**

иктидор ва истеъдодда тўрт мучаси соғ тенгдошларидан кам қилмаганига ҳайратланасиз. Бири-биридан чиройли болалар берилиб, онани мадҳ этувчи шеър, қўшиқлар ай-

тишмоқда. Қизлар хиром этиб, рақсга тушмоқда.

Ўқувчилардан Иброҳим Носиров, Сапура Латипова, Муҳаммад Иноғомов, Муҳаббат Холхўжаева, Ҳасан ва Хусан Абдиевлар, Ҳилола Сироҳидинова, Нилуфар Зокирова, Феруза Азаматова ҳар қайси-си бир олам, қалби яшаш иштиёқи билан ёнаётган ўқиш, ўрганиш, ҳаётда ўз ўрнига эга бўлишга интилаётган орзу-истаклари бисёр болажонлар.

«Очиқ тарбиявий соат» деганимиз тантанали тадбирга айланиб кетди. Бу тадбирнинг ўтказилишига маънавият ва маърифат бўйича ди-

Инсон ҳаётда ўзидан ортиқ яшаётганларга ҳавас қилади. Лекин Оллоҳ унга берган кўп неъматлар шукрини қилмайди. Соғлиқ ҳам катта бойлик. Биз фақат уни йўқотганимизда биламиз. Атрофимизга назар солиб бир қарайлик-чи, «кимдандир каммиз, кимдандир...» Тўрт мучаси бутунлиги, гавҳари шамчирик кўзларимиз кўраётганиги - бу бахт.

Кунги кеча пойтахтнинг Ҳамза туманидаги Й. Охунбоев номли йўл оғзи ва заиф кўрувчи болалар махсус мактаб-

интернатида тарбиячи Умирнисо Аҳмедованинг «очиқ тарбиявий соат» ида қатнашиб кўнглимдан юқоридаги фикрлар ўтди. 5⁶-синф ўқувчилари синф раҳбари Муҳаббат опа Мирюновсоева, тарбиячи Умирнисо опа Аҳмедова ва мактаб етакчиси, математика ўқитувчиси Оқмурод Отамуродовлар билан «очиқ дарс»га қизгин тайёргарлик кўришди. Саҳнани миллий либосларда тўлдириб турган ўғил-қизларнинг ижро маҳоратларини томоша қилиб, беихтиёр кўзларингиздан ёш тиркираб чиқади, қалбингиз ларзага келади. Оллоҳ уларни

“Онамни маҳалла-қўйда Қамбарнисо, деб эъзозлашарди. Ўзлари илмга жуда ўч, Машраб, Навоийни ёддан ўқирдилар. “Ўтган кунлар”ни биринчи марта онамнинг тилидан эшитганман. Баъзан араб алифбосида шеър, ғазаллар ёзардилар, ҳатто, ўғитларини ҳам бизга шеърдай йўл билан тушунтирардилар”.

(Ўзбекистон радиосининг “Машъал” дирекцияси бадий-мусликий эшиттиришлар муҳарриратининг бош муҳаррири Маъфура Муҳамедова сўхбатидан).

“Алифдек тўғри бўлсанг, ҳеч бало йўқдур сенга. Ўроқдек эгри бўлсанг, ҳар бало бордур сенга”, - деган сўзлари бир умр қулоқларимда қолиб кетди. “Халол бўл, тўғри бўл, камтар бўл!” - дея кунига таъкидлардилар.

- Маъфураҳон опа, филология факультетини тугатгач, тўппа-тўғри радиога келгансиз, шундайми?

- Ўша йилларда “Дугоналар”ни берилиб эшитардим. “Қанийди, шу радиожурналда қатнашсам” дердим. Бу орзу мени радио эшигига етаклаб келган. “Машъал”да жой бор экан, ишга олишди. Эсимда, шоир Эркин Воҳидов лирикаси ҳақидаги биринчи эшитиришим учун анча-мунча мактовларга сазовор бўлгандим. Шундан сўнг ўзимга нисбатан ишончим янада мустаҳкамланди.

- Мана, ўттиз йилдирки, сиз тайёрлаган ҳар бир эшитириш пишк-пукта, мазмунан теран, таъсир қуввати ҳам баланд. Бундай маҳоратга осонликча эришмагандирсиз?

- Дастлаб иш бошлаганимда қийналганман, ишимнинг бошқаларга маъқул бўлиши учун тунни тонга улардим. Бу ҳолат гоҳо ҳафталаб давом этарди. Бугунга келиб амин бўлдимки, изланиш машаққатларидан қўчмаган одам йиллар ўтиб, ўз меҳнати роҳатини ҳам тотиб кўраркан!

- Ижоднинг ҳаловатсиз онларига нималарни кашф этдингиз?

- Радиода ажойиб инсонларни учратдим, уларнинг мулоҳазага чорловчи, фикр кўзини очиб, мушоҳада майдонини кенгайтирувчи сўхбатларидан баҳраманд бўлдим. Туроб Тўла, Миртемир, Юнус Ражабий, Иномжон Икромов сингари кўплаб таниқли кишиларнинг ижодий мулоқотлари ҳаётда илгарилашим учун менга туртки берган. “Санъаткорлар ҳақида ҳикоялар”, “Сизга таниш кўшиқлар”, “Дилкаш учрашувлар”

мов сингари кўплаб таниқли кишиларнинг ижодий мулоқотлари ҳаётда илгарилашим учун менга туртки берган. “Санъаткорлар ҳақида ҳикоялар”, “Сизга таниш кўшиқлар”, “Дилкаш учрашувлар”

ОНАМ

Ўғитлар

қувват

сингари эшитиришларни тайёрлашимда ҳам яхши инсонлар кўмаклашишди. Мулоқот кўнгилни кўнгилга боғлагувчи кўприк экан. “Машъал”даги жонли мулоқотлар бизни тингловчиларга бир қадар яқинлаштираётганидан жуда хурсандман.

- “Кўз етмаган жойларга сўз етди”, - дейдилар. Чиндан ҳам, сизнинг тили

ник овозингиз этиб бормаган хонадоннинг ўзи йўқ, менимча. Эфир орқали тўғридан-тўғри сўхбатлардан сўнг нимани аглаб етдингиз?

- Халқимиз ниҳоятда доно, зукко экан! “Машъалда берилаётган ҳар битта мумтоз ашуланинг ўз тингловчиси, билимдони бор. Улар бу куй ва ашулаларнинг қачон яратилганини ҳам бехато айтиб бера олишди. Мумтоз кўшиқчилигимиз санъатини дилдан яхши кўрайдиган, мазмун-моҳиятини қуқур тушунадиган тингловчиларимиз кўпчилигини айтмайсизми?! Уларнинг ҳаммаси бизга яқин, қадрдон...”

- Радиожурналист учун жонли мулоқот чоғида қутилмаган вазиятлар ҳам юзага келиши мумкин, шундай эмасми?

- Биз асосан техника ёрдамида ишлаймиз, қутилмаган ҳодисаларга тайёр туришимиз зарур. Бир кун жонли мулоқотимиз пайтида... беҳосдан компьютер ишламай қолди! Тингловчи эса ўзи сўраган кўшиқ янграшини кутапти. Кўшиқни тезда компьютердан топиб эфирга узатиш имкони йўқ...

Хўш, нима қилиш керак? Шунда тасодифан стол устидаги дафтаримга кўзим тушди, унда “Ўли Ироқ” куйи билан бог-

лик ривоятни ёзиб қўйган эканман. Ана шу ривоятни аста-секин айтиб, тингловчининг диққатини жалб этиб турувчи ҳамки, компьютер чироғи ёниб қолди. Мулоқотни келган жойидан давом эттирдик. Мана шунақа!

- “Аёл ўз оиласида бахт яратиб яшаши керак”, - дейишади. Назарингиз-

Оиламиз меҳмони

да, сиз буни уddaлап-сизми?

- Онаизорим, - “Аёл оиласини ўз йўригига солишга уринмаслиги керак, аксинча ўзи оилага мослашса тўғрироқ бўлади”, - дердилар. Бу ўз исботини топган ҳақиқат. Эрак кишининг ҳам, фарзандларнинг ҳам ўз қизиқликлари, эҳтиёжлари бўлади, ахир. Қай хонадонда аҳиллик ва шодлик ҳукмрон экан, бунга албатта аёл сабабчи! Шу жиҳатдан мен ҳам оиламда бахт яратиб яшаётганимни сезиб тураман.

- Ҳар оиланинг ўз қадриятлари, аънавалари бор. Бу нарсга оила тақдирини ҳам белгилайди, шундайми?

- Албатта. “Қўли очикнинг йўли очик”, - дер эдилар онам. Отам ҳам саховатли инсон бўлганлар. Мен Раънохон ва Азизахон қизларимга доим саҳийлик ва мурувват ҳақида гапираман. Бировнинг нарсасига кўз олайтириш ёки кимгадир ҳасад қилиш яхшиликка олиб келмаслигини фарзандларим тушунишади. Оиламиз бошлиғи ғамхўр, меҳрибон киши. Бўш вақт топса, китобхонлик қиламиз. Дастурхон устида ўзаро сўхбат қуриш эса ҳаммамиз учун ёқимлидир.

- Қизларга ва уларнинг оналарига қандай истаклар билдирасиз?

- Оналар ўз қизларида нозик дидни тарбияласалар, кўп нарсга эришган бўлардилар, менимча. Чунки, нозик дидли одам ҳар нарсанинг энг гўзал томонини кўра олади, ўзини нотабиий давралар сўхбатидан узоқда тутайди, дилкашликни, самимийликни қадрлайди, шу тарзда ўзи ҳам эзгуликка яқинлаша боради. Қизларимиз жуда хушрўй, хушбичим, бунинг устига билимдон, кишининг ҳаваси келади. Бироқ, улар қалбларининг чиройли бўлишига ҳам эришсалар... янада сўз бўларди-да! ...

- Ҳаётини ширингиз...

- Онам айттардилар: “Бошингга қилич келса-да, рост гапир!” Яна дердилар: “Дўстинг ёқтирмаган кишилар билан шерикчилик қилсанг дўстингни йўқотасан!” Мен ҳақ гапни гапиришдан қўчмаганман, шунингдек дўстарларимни йўқотишимизга истамайман...

- Сўхбатингиз учун ташаккур. Гулчехра ЖАМИЛОВА сўхбатлашди.

АРИЗА ЮЗАСИДАН...

Марҳамат тумани М. Тожибоев номли ширкат ҳўжалиги ўраминида яшовчи Орзибоева Собирахоннинг “Оила ва жамият”га уй-жой қуриш учун ер участкаси олишда ердан сўраб ёзган аризаси М. Тожибоев номли ширкат ҳўжалиги ер тузувчиси К. Қўчқоров, туман ҳўқимлиги ҳўқуқшуноси С. Сувонов, туман ер ресурслари хизматининг мутахассиси К. Эргашев, аризаچи яшайдиган маҳалла фуқаролар йиғини раиси А. Жалилов ҳамда аризаچи Орзибоева Собирахон иштирокида атрофлича ўрганиб чиқилди.

Аризаچи ҳўқикатан ҳам 4 нафар ўғилларининг оиласи билан бир қўргонда уйни бўлиб яшайётгани маълум бўлди. Унга уй-жой қуриш учун ер участкаси ажратиб берилиши лозим, деган хулосага келинди. Ширкат ҳўжалиги 4 бўлими ўраמידан биринчи навбатда уй-жой қуриш учун ер ажратиб беришга келишилди.

М. ЭРКАБОВ, Андижон вилояти, Марҳамат тумани ҳўқимининг биринчи ўринбосари.

Фарғона вилояти, Ўзбекистон тумани, Яйпан шаҳридаги Туркистон қўчасида яшовчи Шаҳнозахон Рўзиевнинг уй қуриш учун ер сўраб ёзган аризаси туман ҳўқимлигидаги ишчи гуруҳи томонидан ўрганиб чиқилди.

Ҳақиқатан ҳам турмуш ўртоғи вафот этган Шаҳноза Рўзиева яшаб турган уйдан чиқиб кетган. Яйпан шаҳрида бўш ер майдони йўқ бўлгани учун 1994 йилдан буён аҳолига ер ажратилмаган. Ш. Рўзиева уй-жой қуриш учун сўраган ерлар собиқ “Ғаниобод” ва “Қонишар” юлдузлари ширкат ҳўжаликлари ҳудудига қарашли бўлиб, фермер ҳўжаликларга айлантирилганлиги учун уй-жой қуриш учун жой ажратиб бериш вақтинча тўхтатилган.

Ҳозирги кунда муҳтож оилаларга ер майдонлари ажратилиш масалалари қишлоқ, маҳалла фуқаролар йиғинлари қошида ташкил этилган комиссиялар томонидан ўрганилмоқда. Шунингдек, Ш. Рўзиевага ер ажратилиш масаласи “Туркистон” маҳалла фуқаролар йиғинидаги комиссия томонидан ўрганилиб, ижобий ҳал этишга хулоса қилинди.

М. ХўҲАЕВА, Фарғона вилояти ҳўқимининг ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси.

АЁЛЛАРНИНГ ОРЗУСИ УШАЛМОҚДА

Янгиқўрғон тумани Новкент қишлоғидаги аёлларнинг орзуси ушалди. Уйда ўтириб қолган хотин-қизлар ўқитилиб, иш ўргатиб, сўнг иш билан таъминландиган ҳалқа-ро ЮНИСЕФ ташкилати кўмағида Республика “Болалар” хайрия жамғармаси ва унинг вилоят бўлими томонидан ташкил этилган “Болалар ўқув ишлаб чиқариш маркази” иш бошлаганига ҳали унчалик кўп вақт бўлгани йўқ.

Янги қорхонага 42 нафар аёл қабул қилиниб ўқитилди ва иш ўргатилди. Шу кунларда яна 20 нафар аёл тикувчилик билан машғул. Улар тиккан ўқувчи болалар либоси, мах-

сус иш кийимлари, фуфайка, кўрпа, кўрпача ва уларнинг ғиллофлари тумандаги мактаб ва касалхоналар, бошқа қорхона ва муассасаларга етказиб беришмоқда. Халқ таълими бўлимига қарашли боғчалар учун эса ҳар кун иссик, нон ҳамда макарон маҳсулотлари тайёрланмоқда. Диффуза Аҳмедова, Ибодат Азимова, Раъно Каюмова ва яна 6 нафар аёл ғилам тўқияпти.

— Уларни “Навоийазот” акциядорлик жамияти ва “Қосонсой-Текмен” қўшма қорхонасидан олаётимиз, — дейди марказ директори

Охунжон Алиқулов. — Ундан 2-3 метрли ғилам тайёрланмоқда. Ђиламларимиз чиройли, қалин ва чидамлидир. Ёнг асосийси нархи арзон. Ҳар бир ишчи бир ойда тўрт юз минг сўмлик иш бажармоқда.

Бу ерда болажонлар ҳам ёддан чиқмаган, уларга деб матодан ўйинчоқлар тикилмоқда. Барно Абдурахмонова бу ишнинг устаси. Матодан тикилган қўғирчоқлар туманда ўтказилаётган тадбирларда намойиш этилиб, харидорларни ўзига жалб қилапти.

Марказда тармоқларни янада кенгайтириш мўлжалланмоқда. Демак, яна бир неча ўн киши иш билан таъминланади.

Иномжон УЛУҒБОВ, “Туркистон-пресс”

СПОРТ—ГЎЗАЛЛИК

Янгийўл шаҳрида қизлар ўртасида шахмат, шашка, волейбол, стол теннис, баскетбол, енгил атлетика бўйича вилоят спартакиадаси ўтказилди.

Мусобақада уч юздан зиёд спортчи қизлар иштирок этди. Ғолиблар ҳўмийлар томонидан тақдирланди.

— Маъкур мусобақаларда биринчи, иккинчи, учинчи ўринларни эгаллаган спортчиларга турли қимматбаҳо совғалар бердик, — деди “Соғлом авлод учун” халқаро хайрия жамғармасининг Тошкент вилояти бўлими раҳбари Гулсанам Ваҳובה. — Бугун соғлом бўлиб вояга етаётган қизларимиз эртанги кунда туғилажак фарзандларимизнинг оналаридир. “Сихат-саломатлик йили” муносабати билан ёшларни спорт билан шуғулланишга, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилишга йўналтирилган тадбирларга ҳўмийлик қилишга эътибор қаратяпмиз. Жумладан, Зангиота туманида қизлар ўртасида бадий гимнастика бўйича вилоят турнири ўтказилиб, юқори ўринларни эгаллаган қизларимиз жамғарманинг уч юз минг сўмлик мукофоти билан тақдирланди.

Хусан СУЛАЙМОНОВ, “Туркистон-пресс”

ХОТИН-ҚИЗЛАР ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНДИ

Самарқанд вилоят хотин-қизлар қўмитаси ҳамда меҳнат ва аҳоли ижтимоий муҳофаз қилиш бошқармаси ҳамкорлиқда “Вилоятда 2005-2007 йиллар мобайнида хотин-қизларни иш билан таъминлаш дастури” асосида қатор хайрли ишлар амалга оширилмоқда.

Мусобақада уч юздан зиёд спортчи қизлар иштирок этди. Ғолиблар ҳўмийлар томонидан тақдирланди.

— Вилоятда 50 мингга яқин хотин-қизларни иш билан таъминлаш кўзда тутилган, дейди вилоят ҳўқими ўринбосари, вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси Г. Худойбердиева. — 2005-2007 йиллар мобайнида янги ишлаб чиқариш қорхоналарини ишга тушириш, мавжуд қорхоналарни қайта қуриш ва кенгайтириш мақсадида виллоятимизга 12 миллиард сўмга яқин маблағ ажратилган.

Одил САРМОНОВ, “Туркистон-пресс”

Яхши-ёмон, поклик-нопоклик, сахийлик-бахиллик каби бир-бирига зид сўзлардан бири ҳалол ва ҳаромдир.

"Ҳалол" арабча сўз бўлиб, "эркин", "боғланмаган", "туғунни ечиш" маъноларини билдиради.

йўллар билан эғалик қилиш ҳам ҳаромга айланиб кетади. Масалан, бировга зулм қилиш, ўғирлик, қароқчилик, жосуслик, судхўрлик (пулни фойдага қўйиш), алдамчилик, порахўрлик ва шариат ман қилган

ҲАЛОЛ ВА ҲАРОМ

йўл билан қилинган савдо-сотиқдан топилган ҳар қандай мол-мулк

Аллоҳ инсониятни яратганда

унинг яшаши, касбу кори, либослари учун ер, ҳаво ва сувни, уларда турли-туман ҳайвонот ва ўсимликларни яратди. Улардан баъзиларини ҳалол, баъзиларини ҳаром қилди. Рухсат этилган нарсалар, ҳатти-ҳаракатлар, ҳаромлик сифати йўқ нарсалар ҳалол деб аталади. Қуръон ва Ҳадисларда ҳалол ва ҳаром очиқ-ойдин кўрсатиб ўтилган. Сув, сут, мева сувлари каби ичимликлар, нон, мева, полиз экинлари, Аллоҳнинг исми айтиб сўйилган ҳалол ҳайвонлар ва ҳалол қилинган парранда гўштлари, балиқ гўшти кабилардан тайёрланган таомлар, рухсат берилган нарсалардан тикилган кийимлар ва никоҳ билан эру хотин бўлиб яшаш кабилар ҳалолдир. Бу нарсалар ишончи, шариатда йўл берилган асосда бўлиши шарт. Ҳалол касб, яъни ҳалол нарсаларга ҳалол йўл билан эга бўлиш керак. Ҳалол меҳнатдан топилган мулк, мерос, ҳадя қилинган нарсалар, икки томон розилиги билан бўлган тижорат туфайли қўлга киритилган маблағ ҳалол бўлади. Мусулмон одам учун ҳалол нарсани талаб қилиб, ҳалолдан молу мулк топиш фарз қилинган. Ҳар бир инсон шариат ҳалол қилган нарсани ҳалол қилинган йўл билан топиб фойдаланиши керак. Шариат ҳалол қилган нарсани ҳаром деб эътиқод қилган киши кофир бўлади.

Ҳалолнинг зиди ҳаромдир. Бу ҳам арабча сўз бўлиб, "ман қилинган", "таъқиқланган" маъноларига эга. Ислоҳ динида ҳеч қандай шак-шубҳасиз ҳаром қилинган нарсалар: ароқ, чўчка гўшти (унинг терисидан қилинган пойафзал, сумка кабилар ҳам), нажосат тушган сув, Аллоҳнинг исми айтилмай сўйилган ҳайвонлар гўшти, эркак кишининг ипак кийимлар кийиши ва тилла нарсалар тақиши, никоҳда бўлмаган аёл билан жинсий алоқада бўлиши (аёл учун ҳам), қимор, бировнинг ҳаққини еиши, ноқах қон тўкиш кабилар ҳаромдир. Шу билан бирга ўзи ҳалол бўлган нарсаларга шариат ман қилган

ҳаромдир. Қалбаки — ботил йўллар билан бировнинг ҳаққини еиши ҳам мусулмон учун ҳаромдир. Ҳар бир мусулмон ҳаром йўл билан молу дунё йиғишдан ҳазар қилиши керак.

Ота-онага оқ бўлиш, зинокорлик, сеҳргарлик ва фолбинларга ишониш, қаҳимчилик, хиёнаткорлик, дод-вой солиб йиғлаш, савдо-сотиқда фирромлик, ёлғончилик, ғийбат, игво, ҳасад, тўхмат кабилар ҳам ҳаром амаллардан ҳисобланади.

Ейиладиган нарсалардан тўнғиз, ваҳший ҳайвонлар, ўзича ўлган ҳалол ҳайвонлар, "бисмиллоҳ" айтилмай сўйилган ҳалол ҳайвон гўштлари, динсизлар сўйган ҳайвон гўштлари, маст қилувчи ичимлик ва гиёҳванд моддаларнинг ҳаммаси Ислоҳ динида ҳаром қилинган. Мусулмон киши ғайри мусулмонга сотиш ниятида ҳаром нарсани экиши ва тарбиялаши (ундан ўзи фойдаланмаса ҳам) ҳаромдир.

Пайғамбаримиз (с.а.в.) "Ичкилик — оғир гуноҳлар, ёмонликлар онаси" деганлар. Ичкиликнинг инсон учун ҳар моддий, ҳам маънавий зарари ҳақида жуда кўп ёзилган. Ичувчи ёшларда мианинг бошқарув фаолияти анча сустлашиб, эслаб қолиш ва фикр

юретиш қобилияти ичмайдигандагига нисбатан ўн-йигирма фоиз заиф бўлар экан. Касалхонага тушган ҳар ўн кишидан бири ичкилик орқасидан юз берган кўнгилсиз воқеадан азият чеккани аниқланган. Яқинда Буюк Британия ҳукумати жуда ташвишли маълумотларни эълон қилди. Унда айтилишича, Англияда спиртли ичимликлардан кўриладиган зарар йилига йигирма миллиард фунт стерлингдан ошар экан. Ичкилик сабаб бўладиган касалликлар натижасида бир йилда ўн етти миллион иш куни йўқотилиб, иш берувчилар салкам олти ярим миллиард фунт стерлинг зарар кўрар экан. Мастлик натижасида йилига бир миллион икки юз минг зўрлаш содир бўларкан. Саккиз юз мингдан бир миллион уч юз минггача мактаб ўқувчиси ичкиликхўр ота-онадан зулм чекаркан. Бундай ҳол дунёнинг "ичкилик маданияти" тарқалган ҳамма мамлакатларида мавжуд.

Дунёга ҳаддан ортиқ хирс қўйиб, молпараст бўлиб кетаётган, ҳалол-ҳаромни фарқ қилмай дангиллама иморат, қўша-қўша машина, ҳатто ғайриқонуний топилган маблағ ҳисобига ҳаж сафарлари бораётган ёки ота-онасини юбораётган кимсаларга нима дейиш мумкин. Ёшим 80 да экан, ҳаётимда ғайри шаръий бойиб кетган ва охири вой бўлиб турмаларга тушган, касалликларга йўлиққан, босқинчилар ўзини, бола-чақасини ўлдириб, мол-мулкни олиб чиқиб кетган, машина ҳалокатига учраб ёш умри завола бўлган ёки уй жойига ўт тушиб, ҳамма мол-мулкдан жудо бўлган кимсаларни ўз кўзим билан кўрдим. Баъзиларнинг фарзандлари нопок чиқиб, ота тўплаган бойлиқни қиморга ёки ичкиликка соғуриб юборгани ҳам бўлди. Ҳаром йўл билан топилган мулкнинг бу дунёдаги ҳазоси бор. Охирабдигиси Аллоҳ олдида бўлади. У дунёда жаҳаннам ичида туриб, таом ўрнига олов ейди.

Кўп ёшларимизнинг умрига завола бўлаётган яна бир офат гиёҳвандлик ва кашандалиқдир. Гиёҳвандлик ўта зарарли экани, оқибат кишини ҳаётдан жудо қилиши ҳақида гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Афсус, айрим ёшлар бунга била туриб, унинг қурбони бўлмоқдалар. Тамаки ҳаром қилинган. Сигарет чекувчиларнинг умри 10-15 йил қисқаради, ўпка ракиннинг 90 фоизи чекувчиларда содир бўлади, кўзи хиралашади, тишлари қорайиб, тўқилиб кетади, ўзидан доим бадбўй ҳид келиб туради. Чекишнинг яна бир ёмон томони унинг оила таъминотига моддий зараридир. Бола-чақа эҳтиёжига сарфлаш керак бўлган маблағни кўкка соғуради, оила ризку-рўзини қирқади, исрофгарчиликка йўл қўяди. Қуръонда Аллоҳ: "Энг ва ичинг, лекин исроф қилманг", деган. Кашандалик балосидан ўзингизни қутқаринг.

Ким ўзини мусулмонман деб атаса, ҳеч қачон ҳаромга қўл урмаслиги, ундан фойдаланмаслиги ва ҳазар қилиши зарур.

Ҳожи Исмаилов АБДУЛЛОХ,
филология фанлари доктори, профессор.

Азиз ва мукаррам зот — Фаол муаллимиз, Ҳожи Исмаилов Абдуллохнинг жойлари жаннат бўлсин. Ул беназир инсонга аталган сўзимизни газетамизнинг 11-саҳифасида ўқийсиз.

"Оила ва жамият" таҳририяти.

ОҒА-НИЛИК ИЛМИ

Турсуной
СОДИҚОВА

(Давоми. Боши

ўтган сонда.)
Йигитларжон,
ака-уканинг қад-

ратгудай бўлса, тиргаги, ҳассакаши йўқ, эшик тақиллатиб келадигани йўқ! Бўлса ҳам, жигар кабиси - "тушимга кириб қолибсан, нима бўлди сенга", деб йиғлаб-бўзлайдигани йўқ!

Бу рисоланинг номини атайин "ОҒА-НИЛИК ИЛМИ" деб атадик. Ва асосан эркакларга бағишладик. Аёл зотида кўнглимиз тўқ. Боиси улар табиатан жигарпарвар бўладилар. Мабодо ораларида чатоқ феъллилари учраб қолса, маъзур тутинг, улар курмаклардир. Аллоҳ курмакка мағиз бермаган. Шунинг учун улар кечириладилар...

Шу кунгача ҳам кўриб келгансиз, шу аснода ҳам чор тарафни кузатинг: ҳеч бир аёл ёмон эри ёки қаттиққўл қайнонаси туфайли, камбағаллиги ёйинки саломатлигининг ёмонлигини баҳона қилиб, ё бўлмаса, масофанинг олислигини пеш келтириб, ака-укаларидан кечиб кетмаган, уларни қидирмай қўймаган. Боролмаса, хат ёзади, тугун жўнатади, ҳеч йўқса сим қоқади. Рухсат бўлмаса, яширинча кўриб кетади. Қўролмаса, бўзлаб ўтиради, кўринганга сўзлаб ўтиради. Исларини аллага солиб, намозларида дуолар бағишлайди. Аёл киши гоё жигарпарвардир. Унга унинг оғаниларини кечаю кундуз ёмонласангиз ҳам, ичида "бекор айтибсан, жигарим барибир яхши", деб туради ва ҳамманинг қарғишига қолган ака-укасида ҳам асло кечиб кетмайди! Ҳар вақт ва ҳар воқеликдан уларга қараб ўчишга имкон кутиб яшайди. Яна аёл шу туришида "заифа" аталади.

Ҳурматли эркаклар, сизнинг номингиз эса «эр йигит», «шер йигит»дир! Аммо қаторингизда шундай ғафлатийлар борки ва улар шундай кўпки, агар четдан холис кузатганингизда эди, ўз тоифанингиз учун бисёр, бисёр уялиб кетардингиз!

Олисдаги опангиз сиздан ҳеч гина қилмайди. Камҳаржгина синглингиз бор, лекин сизга ҳеч камини айтмайди. Уларнинг сизни кутиб юраклари толиб кетганини, кўзлари дарвозасига михланиб, нигорон нигоҳлари деразасига ўйилиб қолганини биласизми?

Кулингизга пул тушиди дейлик, қани айтинг-чи, бозорлик қила туриб, аввал болангиз ва аёлингизга харид қиласизми ёки мунглик синглингиз ёки камбағал уқангизгами? Менга қаранг-чи, шу тобда юрагингиз озгина уялиб кетди-я? Чунки сиз биринчи навбатда ўз аҳли аёлингизни ўйлайсиз, ҳеч қачон жигарингизни эмас! Ваҳоланки, **сиз эътибор бермаётган ёки сиздан дили оғриётган ҳар бир жигарингизнинг вужудида онангиз йиғлаб, отангиз мўлтираб туради.**

Борди-ю, отамнинг дилини оғритганман, онамни қуйдирганман деб ўртанаётган бўлсангиз ёки уларни тириклигида рози қилолмадими деб надомат чекиб юрган бўлсангиз, жигарларингиз қошига чопинг, кўнглини сўранг, сўкса кўксига бош қўйиб туринг, қаралатса бойвачча бўлиб қайтинг! Аллоҳ билиб тургувчидир, руҳлар кўриб тургувчидир, ажаб эмас, улар сиздан разо бўлса!

(Давоми бор).

- Мени Худо уриб қўйди... Сизларнинг маслаҳатингизга муҳтожман... - телефон гўшагидан аёл кишининг саросимали товуши эшитилди.

- Шошмай, бир бошдан гапиринг, - сўрайман унинг ҳаяжони менга ўтиб.

- Мен биллиб-билмай гуноҳ қилиб қўйдим... "Кўздай" кўшним бор. Бир-биримизнинг уйимизга кириб-чиқиб юардик. Муносабатларимиз яхши эди. Улар эр-хотин иссиқхонада помидор етиштиришарди. Яқинда танг аҳволда қолишди. Ногоҳон экинлари-га касаллик тушиб, шунча қилган меҳнату ҳаракатлари йўққа чиқди. Шунда кўшним онасидан мерос қолган иккита тилла билакузугини ва балдогини олиб чиқиб, менга сотмоқчи эканлигини айтди. Рўзгорга пул зарурлиги учун тақинчоқларидан ҳам кўз юмишга мажбур бўлибди. Бу ҳақда эрига билдирмаслигимни илтимос қилди. Офтобда яраклаб турган тақинчоқларга ҳавасим келса-да, олишга бунча катта маблағим йўқ эди... У ўз муаммолари ҳақида ҳасратлашиб, бизникида анча ўтириб қолди. Мен ҳам ўтган дардларимни гапириб, меҳмонга чой таклиф қилишни-да унутибман. Кўшнимнинг ўғилчаси дадаси чақираётганини айтиб чиқди-ю, суҳбатимизга нукта қўйилди. У хайрмаъзурни ҳам насия қилиб, шошиб уйига чиқиб кетди. Мен кўрпачаларни йиғиштирарканман, рўмолчага тутилган тақинчоқларни кўриб, юрагим "шув" этгандек бўлди. Раҳмат қилишлар курушвида қолдим. Бир кўнглим "олиб бориб бер" деса, бир кўнглим "тураверсин-чи", дерди. Ахйир, кейинги фикр ғолиб келди - рўмолчадагиларни кўздан панароқ жойга беркитиб қўйдим...

- Кўшнингиз уларни сўраб чиқмадингми?

- "Чикса, берарман", деб ўйловдим. Ўша кунни қайнонаси "оғирлашиб" қўлиб, эри билан қишлоққа кетишибди. Бир ҳафтадан сўнг, қишлоқдан қайтиб, у бизникига чиққанда, тақин-

чоқлар "ўзимникидай" бўлиб қолганди. Бир вақтлар кўшним йиғинларга тилла зебу зийнатларга беланиб чиққанда, ҳавасгами, ҳасадгами ўхшаган нарса кўксимни чангалларди. Ўша оғриқлардан "кутиладиган" пайт келгандай эди ҳаёлимда. Кўшним шошиб-пишиб мен билан кўришаркан, қайнонасининг бедаво касали ҳақида қайғу билан сўзлаб бер-

"Вой, мендан гумон қилаяпсизми? Сизнинг нарсангизни шу пайтгача олиб ўтирармидим?!" - дея гапини озига "ёпиш-тирдим". Кўшним уэр сўради-ю, йиғлаб чиқиб кетди. Мени нима жин урди, билмайман... Илгари бундай ишларга қўл урмаганман...

- Фарзандларингиз борми?

- Худого шукр, 4 болам бор. Нега сўраяпсиз?

- Бу қилимингизнинг касофати

Ичингдаги

ган бўлди. Сўнг тутилиб-тутилиб сўзида давом этди: "Ўша кунни ҳаёл билан қишлоққа кетиб қолибман. Сотмоқчи бўлган зебу зийнатларимни чўнтагимдан олиб қўйишни унутибман. Қидириб, еру кўкдан тополмаяпман. Кўшнимжон, кўнглингизга келмасину, шу ерда қолдирмабманмикан, деб... У гапини тугатмасдан, ўзимни аччиқлангандай тутиб:

"ТАВБАНГ"

болаларингизга уриб кетишдан кўркмадингизми?

- Ўша лаҳза мен қарахт бир аҳволда эдим. Тайёр бойликка эга бўлганимдан ўзимни кучайгандек ҳис қила бошлагандим. Аммо, унинг "жавоби" қирқ кунда етиб келишини ўйламагандим... Шу воқеадан кейин кўп ўтмай эрим автоҳалокатга учради, 4 фарзандим етим қолди... Ўғлим бир ошнаси билан шерикчиликда "иш" қиларди. Ишларининг ноқонуний "жойи" бор эканми, иккови ҳам камалиб кетди. Унинг хотини ҳам битта боласи билан менинг қарамоғимда қолди. Мен шу пайтгача ҳеч жойда ишламаганман. 3 болам ҳали воёга етмаган. Қўлимиз "юп-калиги"дан икисодий аҳволимиз тобора танглашиб қолди. Ахйир "ўша бойлик"ни олиб, заргарга бордим. Уларни ярим баҳосига пуллаб, автобусда қайтаётганимда, кармомимни киссовур кесиб кетибди. Бошимни чангаллаб қолдим... Бировнинг нарсаси буюрмас экан... Ночор иш излаб кўп жойга бордим. Ниҳоят бир хусусий ошхонага тозаловчи бўлиб ишга жойлашдим. Рўзгорнинг кўрпасини елкага тортсам, оёқ; пастрга тортсам, елка очилиб қоладиган кунларни бошдан кечира бошладик.

Кўнғироқларингиз...

Ўқтин-ўқтин болалардан яшириб, йиғлаб оламан. Қилган "ишим"дан минг-минг пушаймонман. Билиб турибман, бу-менга Тангрининг юборган жазоси бўлди. Мен энди нима қилишга ҳайронман... - гўшакдан аёлнинг энтикиб-энтикиб йиғлагани эшитилди.

- Айбингизга иккор бўлибсизми, омаднингиз бор экан. "Ҳечдан кўра, кеч", - дейишади. Хатоингизни тузатиш-

Ўлмасин!

нинг иложи бор ҳали...

- Қандай қилиб? Ахир мен унинг нарсаларини ҳам "бой бердим"-ку?! Қайтаришга ҳеч вақоим йўқ. Бунинг устига сирим фош бўлса... бутун умрга номим "ўғри"га чиқади.

- Уйингизда гиламингиз борми?

- Ҳа...

- Битта уйингиз гиламисиз қолса, ҳеч ким айбаламайди. Аммо кулфатнинг олдини олишингиз керак, менимча. Иложига бўлса, унга тақинчоқларининг пулини бир кун келиб қайтаришингизни айтинг. Аслида унга сизнинг гиламингиз эмас, иккорингиз муҳим! Ахир, "Эгилган бошни қилич кесмас", дейишади-ку!

- Майли... Раҳмат сизга!

Мен "дут-дут"лаётган телефон гўшагини жойига қўярканман, ўйлайман: "Нуксонсиз инсон бормикан?! Умри давомида катта-кичик хатолари билан ҳаёти адоғлаб қолганини сезмайди одам. "Кимнингдир кўнглини олиб, кимдандир кўнгли қолиб..." дегандай. Фақат ичингдаги "Тавбанг" ўлмаса бўлган! Айбига иккор бўлмоқ ҳам Яхшилик, Мардликдир аслида! Шундаймасми?!"

Санобар ФАХРИДДИНОВА.

- Хотиним ишга кирган ўзига жуда оро бериб, янада дид билан кийина бошлади. У жуда чиройли аёл бўлгани учун унга ҳамма нарса ярашарди. Шундай қилиб у ишлаб юраверди. Бир кунни уйимизга бир киши келди. Хотиним билан анча гаплашиб турди-да, кетди. Мен хотинимдан:

- У ким? Нима учун уйимизга келди? - деб сўрадим. Хотиним бўлса: -Менинг бошлиғим бўлади, - деди. Орадан анча вақт ўтди. Негадир ўша киши дам-бадам уйимизга кўнғироқ қила бошлади.

Наргис эса: "Нима бўпти? Биз иш юзасидан гаплашмаяпмиз", - дерди бепарволик билан.

Мен яна ўз ишларим билан банд бўлиб юравердим. Бу орада баҳор ҳам бошланди. Наргис: "Ишхонамиздаги ҳамкасбларим билан Наврўзга сумалак пиширмоқчимиз", - деб қолди. Бундан хурсанд бўлдим. Зарур нарсаларни биргалашиб тайёрладик. Кейин кеч-курун сумалак қавлашдик. Унинг ишхонасидагилар билан гурунлашдик. Айтганча, уларнинг орасида ўша эркак ҳам бор эди. Кейин тарқалишдик. Биз уч киши, хотиним, ўша эркак ва мен уйга қайтдик. Хотиним ҳовлидаги супага жой ҳозирлаб берди-да, ўзи уйга кириб кетди. Бемахалда юрагим санчиб уйғониб қолдим. Қарасам ёнимда ҳалиги киши йўқ. Отилиб ётоқхонамизга кир-

дим. Қарасам у ётоқхонамизда хотинимга чирмашиб ётарди...

- Кейин қаҳру-газабингизни жиловлан олдингизми ёки...

Оилада

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

- Уларга индамадим. Фақат чиқиб у кишининг машинасини паҳлаб ташлаганимни эслаيمان холос. Кейин хотинимдан ажралиш учун судга бердим. Наргис билан ҳалиги кишини ушлаганимда гувоҳларим йўқ бўлгани

гапларни айтиб ҳақорат қила бошлади. Кейин уришиб кетдик. Мен ҳарбий бўлганим учун ўзимни четга тортиб, унга ётиги билан гапирмоқчи бўлдим. Бир пайт тўсатдан урганди, йиқилиб тушдим. Эркак эса мени тепиб

ташлади. Хушимни йўқотдим. Ўзимга келганимда эса касалхонада ётардим. Оёғимни гипслас ташлашган экан. Мана, кўриб турибсиз, касалхонадан чиқдим. Оёғим ҳам ҳадемай тузалиб кетади. Энди бундан кей-

инг ҳаётимни ўйлашим керакка ўхшайди. Хотиним эса кимларгадир: "Унга ким ҳам тегарди? Энди майиб-мажруҳ бўлиб қолади", -дебди. Мен иродалиман. Ҳали бутунлай тузаламан. Эҳтимол, бундан ҳам яхши аёлга уйланиб, бахтли ҳам бўлиб кетарман.

- Демак, яна бахтли бўлиб кетишингизга ишонасиз, шундайми?

- Бир умр бевафо аёлимнинг ишида қуйиб юрмайман-ку! Яраша олмайман ҳам. Қайси эркак хотинининг хиёнатини кечиради? Тахририятингизга келиб сизлардан шунини сўрамоқчи эдим. Наҳотки, мен шу қадар номард, ахлаб бўлсам? Ахир севимли оилам билан яшаш учун тинимсиз ишлаб, оиламни таъминлаб қўйгандим-ку! Айбим нима? Наҳотки яна уйланишга, бахтли бўлишга ҳаққим йўқ бўлса?...

Мени тушунадиган оқила аёлни учратишимга ишонаман. У чиройли, ўқимишли бўлмаса ҳам, ўша мени тушунгувчи аёлни бахтли қиламан. Муҳими бир-биримизни тушунмас бўлди. Менинг бошимдан кечган савдоларни ўқиб, кўпчилик хулоса чиқаради. Айбим бор-йўқлигини айтиб, фикрлар билдиришин деб тахририятингизга келдим. Чунки жуда тушқун аҳволдаман. Ҳеч бўлмаса тахририят-

нинг ёрдами билан ўзимга муносиб қиз ёки жувон билан танишишни истайман.

Йигит билан гаплашарканман, у қўлидаги дафтари орасидан оиласи билан тушган суратни чиқарди. Ота-онасининг ўртасида икки қизалоқ кулиб ўтиришарди. Улар бахтли эди, аммо, бу бахт оғушида ўсиш қизалоқларга насиб этмайти.

На чора! Оила деган муқаддас кўрган ё эр, ё хотиннинг айби билан бузилади. Бу воқеада эса... Нима бўлганда ҳам бу оила энди тикланмапти. Насимиддин эса турмуш қуриб, бахтли бўлишни орзу қилади. Унинг бошидан кечирганларини ўқиганлар йигитга маслаҳат беришади, дея умид қилдик.

ГУЛБАШАКАР.

Бундан 15 йил олдин бўлган ака-сингил жанжалининг сабаби бизга қоронгу. Хар не бўлганда ҳам ака-сингил ярашмоқ керак. Оллоҳ ҳам кечиримлиларни суяди. Бу ғанимат, дунёда дўст топилади. Бироқ ота-она, ака, опа топилмади. Сиз қандай тошбағир сингилсизки, ўз туғишган ака-гизни кечиролмасангиз?! Фарғонадек жойдан Тошкентга оstonангизга бош эгиб келганлигининг ўзи етмасмиди. Акажонингиз хурматини қилиб, олди-га бир чойнак чой қўйишингиз мум-

“Дунё ўзи ғанимат”
26 - сон.

ЭСЛАТМА: Онамнинг ишмосига кўра, 15 йилдан буён гаплашмай келган сингил билан укамни яраш-тирмоқчи бўладим. Лекин, сингил мену ҳамто уйига ҳам киритмади. Онам ўйлаб ялинса ҳам кўнмади. Нима қилсам уларни яраштиришим мумкин.

Муаллиф: А. АХМЕДОВА.

Меҳр кўприги бўлинг

кин эди-ку! Аслида сизнинг бу қилигингизни, муомалангизни кечириб бўлмайди. Хар не бўлганда ҳам табаррук ёшдаги онангизни ўйла-сангиз-чи?! Сиз ҳам

онасиз-ку. Эрингиз ҳам маънан қашшоқ инсон экан. Нахот бу дунёда дийдор ғанимат эканлигини англамаса?!
Дўст ғанимат, ёр ғанимат, Ғаниматдир бу дунё.
Бунда неки бор ғанимат, Ғанимат шох ҳам гадо.
Кўзингдаги ёш ғанимат, Табассум ҳам ғанимат.
Тош ҳам, сув ҳам, энг муҳими, Бунда одам ғанимат.
Онахон! Насиб бўлса, “Оила ва жа-

миат”даги фикр-мулоҳазаларни ўқиб, кизингиз инсофга келиб, ўғлингиз билан албатта ярашади. Нима бўлганда ҳам умидсизликка тушманг. Яхши ният қилинг. Фарзандларингиз ўртасида меҳр кўприги бўлинг.

Хошим ОРЗИКУЛОВ,
Самарқанд вилояти,
Нуробод тумани, Мусоқоқ қишлоғи.

Акс-сидо

Марат Аҳмедов мақоласини иштиёқ билан ўқидим. Уринли маслаҳатлар берилган. Тасаввур қилинг. Яхши кийинган, ёшгина ўсмир, хона эшигини очиб қираркан, рухсат сўрамасдан, салом бермасдан, бирдан «менга

шишга вақти йўқдай ручка ушлаб сиз билан кўришишди. Яна бир мисол. Ёқилғи куйиниш шохобчасига, дорихона, сартарошхонага, дўконга ёки бирон раҳбар қабулига кирмоқчи бўлиб турган бўлсангиз

риб кўришганда, «қалайсиз, ишларингиз яхшими, нима янгиликлар», деб сўраши ўринсиз. Икки қўллаб саломликдан сўнг ёши улуг одамнинг сўзини охиригача эшитиб, жавоб бериб ундан кейин “Хол-ахволни сиздан сўрасак”, деган гап билан бошлаши мақсадга мувофиқ бўлади.

Баъзида маъракада хозир бўлган меҳмонлар ошни танов-

АЧЧИҚ БЎЛСА-ДА, ҲАҚИҚАТ ЯХШИ

фалончи керак», деган сўздан гапни бошлайди. Бу одобдан эмас.

Кўчадаги баъзи ёшларнинг юриш-туришини кўрсангиз ҳайратдан ёқангизни ушлайсиз. Йўлак ўртасида уч-тўрт киши тик туриб, нималарнидир сўзлаб қаҳ-қаҳ қулиб йўлни беркитиб турадилар. Қария ёки ёш болали аёл ўтаётган бўлса йўл ҳам беришмайди.

Бошқа ҳолат. Уч-тўрт “пахлавон” ёнма-ён келишапти. Сизнинг ўтишингизга жой йўқ, улардан бирон-бири ўзини четга олишга оқ қилади. Мажбур ўзингизни четга олиб уларнинг ўтишини кутасиз. Ёшлар бўлса ҳеч нарсани сезмагандай ўтиб кетишади. Бу улар ўсаётган оилаларда тарбия ўрнида бўлмаганлигидан далолат беради.

Ёшларнинг саломлашишга келсак. Баъзида оддий нарсани фахм қилмасликларини яшира олмайдилар. Салом бериш пайтида бир қўл чўнтакда. Қўллар икки қўллаб ёки бир қўлини қўқракка қўйиб салом бериш қондасини билмайдилар.

Баъзи корхонага ишингиз тушиб борсангиз мутахассислар ўнг қўли билан саломла-

“Хурмат қилсанг, хурмат топсанг” - 4-сон, 2005 йил

ЭСЛАТМА: Ота-оналар ўз-ота онасини, ёки катта қариндошларини хурмат қилишса, оиладаги болалар улардан ўрнак олиб ота-онаси, ака-опасини хурмат қилади, бу кўникма ташқарига чиққанда ҳам давом этади.

Марат АХМЕДОВ.

сиздан анча ёш бўлган одам бир оғиз сиздан сўрамасдан ўз ишини битказиб худди устингиздан кулгандай, гурурланиб чиқиб кетади.

Кейинги мисол. Телефон жиринглади. Гўшақни кўтарасиз, бирдан «бу ким», деган овоз эшитилади. Ваҳоланки, кўнгирик қилган одам “Ассалому алайкум”дан сўз бошлаб, “Кечирасиз, менга фалончи керак эди”, деб, мурожаат қилиши лозим.

Интизомни белгилловчи яна бир меъёр мавжуд. Ёш одам ёши улуг киши билан қўл бе-

вул қилиб бўлган бўлсаларда, иккита ҳамтовокни қачон ош ейишни бас қилишини мунтазир бўлиб кутади. Бу одобсизликдир. Кўпчилик қўлини артими, сен ҳам шунга қараб хулоса қилишинг даркор.

Баъзи вақтлар, маъракада қатнашиб шунақа манзарани гувоҳи бўласиз. Отаси фарзандини, акиси укасини чақириб хизмат буюрмоқчи бўлади. Чақирганда «лаббай, эшитаман», дейиш ўрнига, «яна нима бўлди, тинчликми», деб келади. Ўша пайтда ҳамманинг эътибори чақирилган одамга бўлганини у пайқамайди. Бу аҳволни кузатган пайтингиз бу ўспиринни тарбиясизлигидан ўзингизни ноқулай ҳис этасиз.

Марат ака айтганларидек, атрофдагиларга хурмат оилада шаклланади. Хоҳ йигитми, қиз бола — одобли бўлса, ота-онасига раҳмат олиб келади ва бу қариллик давлати ҳисобланади. Ҳа, “Қуш уясида кўрганни қилади” деган гапнинг тагида кўп маъно бор.

Баҳром ИСТАМУКОВ,
Самарқанд вилояти.

БОЛАНГИЗ—АКСИНГИЗДИР

Фарзанд тарбияси. Бу нафақат оила, шу шахснинг ўзи ва энг асосийси жамият учун ҳам муҳимдир. Чунки ноқобил фарзанд ўзини ҳам, ота-онасини ҳам бадном қилиши билан бирга атрофдагиларга ҳам зарар етказади.

Ҳамкасбим А.Ўрмоновнинг куйиниб ёзган сатрлари ёш авлодга сабоқ берувчи бир педагог сифатида мени ҳам бефарқ қолдирмади. Чунки оила, маҳалла-қўй билан бирга биз ўқитувчилар ҳам фарзанд тарбияси учун масъулмиз. Муаллифнинг куйиниб ёзганида жон бор.

Ахир, хозир иқтисодий шароитни бахона қилиб, боласининг билим олишига бефарқ, унинг нима билан машғуллигига эътиборсиз ота-оналар оз дейсизми?! Касбий фаолиятим жуда кўп оила ҳаётига ошно бўлишимни такозо этади. Уларнинг орасида ибратлилари ҳам, дилингни хун қиладиганлари ҳам учраб туради. Баъзи ота-оналар: “Илтимос, ўғлимизнинг ўқишига кўпроқ эътибор беринг, келажакда зиёли бўлиб етишишини хоҳлаймиз”, - деб келишса, айримлари: “Кизимни кўп тергайвераркансиз, биз унга уйда умуман қаттиқ гапирмаймиз. Ўқишга келсак, унинг келажаги тайин”, - дейдилар. Сизнинг эътирозингизни эшитишни ҳам хоҳлашмайди.

Биринчи ҳолатдаги ўқувчимнинг яхши инсон бўлишига ишонаман, аммо иккинчи ҳолатдаги оилаларда ўсаётган фарзандларга ачинаман. Бу борада уларни айблаб бўлмайди. Зурриёдега маънавий озуқа беришни ҳаёлига келтирмай, етукликни моддийликда деб тушунганлар қаттиқ янглишади.

Ахир, ҳаёт фалсафасини англамаган муҳитда улғаяётган ёшлардан нима кутиш мумкин? Ҳа деганда, онасини мактабга етаклаб келадиган қиз эртага қайнонаси ёки

“Фарзанд азиз—одоби ундан азиз»-6-сон.

ЭСЛАТМА: Фарзанд тарбияси масъулиятми ва оғир... Шу кунларда “Бир болага етти хонадон ота-она”, деган нақлни унутиб қўймаймизмикин?
Муаллиф: Абдулаҳад ЎРМОНОВ.

эри озгина қаттиқ гапирганда отасининг уйига кетиб қолмайди, деб ким айта олади?! Мен эса мана шундай ҳаётнинг пасту баландларини англамай, бу дунёни фақат кайфу сафодан иборат, деб тушунадиган ёшларга ачинаман. Ахир улар мўрт бўлиб қоладилар! Озгина қийинчиликка ҳам бардош беролмайдилар. Энг ёмони эса, дунёқараши қашшоқ инсонлар бўлиб етишиб, жиноятларга қўл урадилар.

Ўшанда ҳеч иложсиз қолган ота-она энди фарзандидан ўзи жабр кўради, ундан нолий бошлайди. Аслида айбни ўзидан қидирмайди.

Мен педагогик фаолиятимдан шуни англадимки, “қобил фарзанд бўлиб ўсиш учун аввало, уни дунёга келтирган ота-она тарбияли бўлиши лозим.

Инсоннинг қандайлигини унинг фарзандида кўриш мумкин. Ахир, болангиз сизнинг ҳаётдаги аксингиз эканлигини унутманг!

Махфуза ШУКУРОВА.
Зарафшон шаҳар, 13-мактаб ўқитувчиси.

МАЪНАВИЯТЧИ ФАРЗАНД ЎСШИРИНИ

Мақолани ўқиб, узок уйга толиб қолдим.

Аввало, болага ота-она ҳамма ишда намуна бўлиши керак. Кутубхоналардан китоб олиб ўқиб, болаларни ҳам китоб ўқишга даъват этишлари лозим. Болалар тўғри фикрларни тез қабул қиладилар.

Мен невараларимни болаларга мос бўлмаган киноларни, сериалларни томоша қилишларига йўл қўймайман.

Байрамларда ҳам маънавиятчи сифатида уларга фақатгина китоблар совға қилишга одатланиб қолганман.

Туманимиз халқ таълими бўлимига қарашли 32 та, маданият бўлимига қарашли 25 та кутубхоналар бўлиб, улардаги ноёб китобларни доимо олиб ўқиб тураман.

Ўқиган китобларимни мазмун-моҳиятини невараларим Рўзимухаммад ва Иброҳимжонларга сўзлаб бериб, уларда ҳам доимо китоб ўқишга қизиқиш уйғотаяпман. Улар болалар кутубхоналарига аъзо бўлиб турли китобларни ўқиб, менга сўзлаб берадилар.

Мен истардимки, ота-оналар фарзандларига қимматбаҳо қийим-бошлар эмас, қизиқарли китоблар олиб берсалар,

“Бу ҳақда йўлаб кўрайлик”
- 2-сон, 2005 йил

ЭСЛАТМА: Фарзандларимиз китоб ўқимай қўйишса. Телевизион орқали берилаётган кўрсатувлар, беҳаё сериаллар билан қифояланиб қолаяпти.
Муаллиф: М. ФАТТОВА

уларнинг келажаги учун мустаҳкам пойдевор қурган бўлардилар.

Раънохон ЖУМАНИЁЗОВА,
“Маънавият ва маърифат” маркази туман бўлими раҳбари.
Андихон.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Меҳрибон онажонимиз Маҳкам опа ПРИМОВА ва жажжи фарзандларимиз! Сизларни туғилган кунингиз билан табриклаймиз!

Сизлар билан пугал бўлган бахтимизга асло кўз тегмасин. Умрингиз узоқ бўлсин.

Шуҳрат Тўраев, Моҳиша Муродова. Касби тумани, Танайрон қишлоғи.

Ўғлим Мирзaxon САФАРОВ! Сени таваллауду кунинг ва мучал ёшинг билан чин дилдан табриклайман. Бахтимга соғ бўл!

Хурматли онажоним ДИЛБАР! Сизни 21 баҳорингиз билан табриклаб, узоқ умр, бахт ва соғлиқ тилайман. Чеҳрангиздан табассум аримасин. Доимо омон бўлинг.

Эҳтиром билан синглингиз Мафтуна, Навоий вилояти.

Отажонимиз Ботирали КЕНЖАЕВ! Сизни 43 ёшга тўлишингиз билан табриклаймиз. Умрингиз узоқ бўлсин. Биз фарзандларингизнинг камолини кўриб юринг.

Ўғлингиз Ойбек ва умр йўлдошингиз Зумраҳон Тожиева,

Қашқадарё вилояти, Нишон тумани, Нуристон шаҳарчаси.

Хурматли Гулбаҳор ИМУРШАЕВА! Сизни таваллауду айёмингиз билан табриклаймиз. Сизга узоқ умр, соғлиқ тилаймиз.

Ҳамкасбларингиз, Қаҳрамон, Назрулла, Равшан, Исроил ва Баҳром.

Хурматли ДИЛБАР онажон! Сизни 28 март туғилган кунингиз билан табриклайман. Оилавиё бахт, соғлиқ тилайман. Яхши ниятлар ҳамроҳ бўлсин. Умрингиз узоқ бўлсин. Қўёвнингиз Жаалолаҳин.

Хурматли Умиджон Жўраев! Туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Сизга узоқ умр, бахт саодат тилаймиз!

Қўшни опаларингиз Юлдаухон ва Нигорахон.

Қалби қўёш онажонимиз ҲАБИБА! Табаррук 80 баҳорингиз қутлуғ бўлсин! Чеҳрангиздан порлаб турган бахт нури сўямасин. Ҳамиша соғ бўлинг. Фарзандларингиз.

Синглим ЮЛДУЗХОН! Гўзал чеҳрангиздан табассум аримасин. Бахтли бўл, фарзандларингиз изингиз, севинч кўзингизга, бахт камол ўзингизда бўлсин. Таваллауду кунингиз муборак. Холанг Дилором, поччанг Аминжон. Жияналарингиз Шаҳзодажон ва Дунёзода.

Азиз МАРДОН акажоним! Туғилган кунингиз билан табриклайман! Умрингиз узоқ ва мазмунли бўлсин. Сизни жуада яхши кўраман. Синглингиз Навбаҳор Норматова, Самарқанд вилояти, Иштихон тумани. Барлоқ қишлоғи.

Ўзбекистонда об-ҳаво ўзгариб, айрим жойларда вақти-вақти билан ёмғир ёғади, баъзи жойларда ёгингарчилик кучайиб, қорга айланиши мумкин. Ҳарорат кечаси 8-13° илқ, кундузи 0-2° совуқ бўлиши эҳтимоли бор.

Соғинчли мактуб

“Оила ва жамият”га мактуб йўллашимдан мақсадим шуки, киши мусофир бўлсагина кўп нарсанинг қадрига етар экан. Яъни биз фарзандларни диёнатга, ҳурмат-иззатли бўлишга, қадриятини сезишга ундар экан. Мен “Спорт” коллежиди “Миллий кураш” бўлича тахсил олдим. Ёшим 20да. 1985 йил Самарқанд вилояти, Гўзалкент кўрғониди туғилдим. Ҳозирда Тошкент шаҳар

Ички Ишлар қўшинлари қисмида ҳарбий хизматдаман. Талабаларимизда тушунмаган эканман. Аскар бўлиб ота-онам, қавму-қариндош, сингилларим қадрига етаяпман. Онам Пастдаргом туманида шифокор бўлиб ишлайди. Отам ишчи. Иккита синглим бор. Нафиса, Наргиза бири-биридан ширин. Мен каби тенгдошларим ва укаларимга албатта аскарлик хизматини ўташларини айтмоқчи эдим. Чунки армия — йигит учун ҳаёт мактабидир. “Оила ва жамият” оиламиз

учун энг сеvimли дўст эканлиги сабабли, онамдан олисдалигим боис, уларни жуда-жуда соғиндим ва бу соғинчимни газета орқали йўлладим.

АСКАР СОҒИНЧИ

Одобимни тутатган,
Менга қўлин узатган,
Армияга кузатган,
Онажоним соғиндим.

Ўзи киймай кийдирган,
Қорним нонга тўйдирган,

Оқ сут бериб ўстирган,
Онажоним соғиндим.

Хизматим ҳам кетяпти,
Кунлар аста ўтяпти,
Қалбим соғинч ютляпти,
Онажоним соғиндим.

Хизматдаги манзилим:
Инд: 700021; Тошкент шаҳри,
Шайхонтоҳур тумани, Беруний
кўчаси, 2-уй, “Жар” спорт комп-
лекси, Ўзбекистон Ички Ишлар
Вазирлиги.
Бахтиёр САБДУЛЛАЕВ.

КҲЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафта давомида яхши хабарлар эшитасиз. Мўмай даромад келтирадиган ишингиз ниҳоясига етади. СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўпроқ саломатлигингизга эътибор қаратинг. Иложи бўлса шифокор кўригидан ўтинг. ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Оила аъзоларингиз билан табиат бағрига отланинг. Муаммоларни бироз унутиб, дам олишингиз керак. КИСКИЧБАКА (22.06 — 22.07). - Бу ҳафтада омадингиз келади. Лекин камтарроқ бўлинг ва яқинларингизга ғамхўрлик қилишни унутманг.	АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Олис сафарга чиқмаганингиз маъқул. Бошлаган ишингизни охирига етказиш ҳақида бош қотиринг. БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги уйга кўчиб ўтишни бошқа вақтга қолдиринг. Лекин, уй жиҳозлари сотиб олишингиз учун қўлай ҳафта. ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Фарзандларингиз билан кўпроқ сайрга бординг. Қариндошларингиз билан уларни таништиринг. ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Асабларингиз толиққан бўлса-да, тушкунликка тушманг. Ҳафтанинг охирида сизни ёқимли янгилик кутмоқда.	ЎҚОТАР (23.11 — 21.12). - Ўзгаларнинг миш-мишларига қўлоқ солмаганингиз маъқул. Бу эса қайфиятингизни бузиши мумкин. ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Ҳафтани бу гал хотиржам ва ҳеч қандай шовмасдан ўтказинг. Уй-рузгор ишлари билан банд бўлишингиз ҳам мумкин. ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Юрагингиздаги туйғуларни доимо ҳаммага ошқор қилишингиз шарт эмас. Ўзингиз уйлаб бир қарорга келсангиз ҳам бўлади. БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Ҳафтани уй-рузгорингиздаги ишларингизни сариштаб, ҳовли-жойларингизни тартибга келтиришга бағишланг.
---	--	---

ЭЪЛОНЛАР!

Малакали шифокор доривор ўсимликлар ҳамда улардан тайёрланган дорилар ёрдамида қуйидаги: Простатит, жинсий ожизлик, аденома, бепуштлиқ, гепатит, хламида инфекцияси ва бошқа касалликларни даволайди.

Мурожаат учун телефон: 112-12-86

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ҒОЗИЕВИЧ

ЭНУРЕЗ ХАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРИГАН қовуғи бўш ЎФИЛ ва ҚИЗ боаларни БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ.

Буйрак, қовуқ, простата бези касалликларини ДАВОЛАЙДИ.
Манзил: Марказ-15, 12-уй (Жангоҳ маҳалла) Мўлжал: Метронинг F. Ғулом бекати. Тел: 144-46-87 9:00-17:00гача. Ганга дўконидан Себзор бекати томон Зулфия кўчаси томон қараб 200 метр юрилади.

«ЎКТАМХОН» замонавий ўқув маркази курсларга таклиф этади:

1. Тикувчилик - 3 ой. Бошловчилар учун 6 ой.
2. Ҳамширалик - 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт машғулотири утилади.
3. Тиббий массаж - 2 ой (амалиёт билан) 4. Торт ва пиширчилик - 2 ой.
5. Пишириқлар олий курс 1 ой.
6. Уйғурча таомлар ва салатлар - 1 ой.
7. Сартарошлик - 3 ой (аёллар учун).
8. Парда ва чойшаблар - 1 ой (амалиёт билан).
9. Сартарошлик - 2 ой (ўғил болалар учун).
10. Каштачилик - 3 ой. (машинкада вишивка).
11. Инглиз тили - 3 ой (бошловчилар учун 6 ой).
12. Рус тили - 3 ой.
13. Бисер тикиш - 2 ой (яъни мунчоқ тикиш).
14. Компьютер сабоқлари - 2 ой яқка тартибда. (Microsoft Windows, XP, Microsoft Office XP Professional, WINWORD, EXCEL, Power Point, Paint)

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади. Ўқишга қабул ҳар кун.

Манзилимиз: Юнусобод тумани, 3 мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод бозори орқасида. Тел: 125-97-93, 121-77-72.

Такдиримган

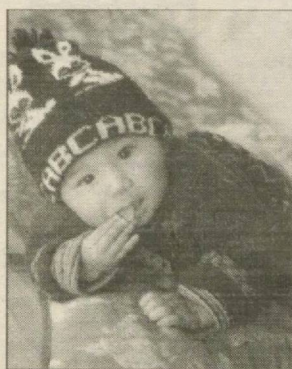
Талабалик давларим ҳам охираб бораётган эди. Онам совчилар келаятганини, бирортасига розилик беришимни айтдилар. Шунда мен бир йигит билан аҳду-паймон қилганимизни ва онамдан турмуш қуришимизга розилик беришларини сўрадим. Онам дадам билан маслаҳатлашиб қўришларини айтдилар.

Уша кун бир туш кўрдим. Қишлоқдаги ҳовлимиз эмиш. Мен дарвозадан ҳовлига кириб борар эканман, онам тандирхонадан чиқиб келдилар. Қўллариди янги узилган нон эмишу, ноннинг бир тарафи кемтикмиш. Онам менга қараб: “Нонларимнинг ҳаммаси оқиб тушди, хамирни сен қилгандинг, яхши қоримасан”, - дебдилар, норози оҳангда. Шошиб тандирхонага кирсам, барча нонлар узук-юлук бўлиб тандирнинг устида ётарди. Шунда хомуш бўлиб онамга: “Энди нима қиламиз?”, - деб сўрасам, “Кўйвер, бу нонларни сизгирга берамиз. Ҳозир Жамила холангга хабар юбордим, яхшилаб пишириб келад”, - дебдилар. Эрталаб туриб, қўрган тушимни эслаб юрагим сикилди. Бу ҳақда онамга айтган эдим, уйланиб қилиб оласиз”, - дея йиғладим.

Тўйим ҳам бўлди, ёқтирган йигитимга узатишди. Бахтимдан шодланиб, қўрган тушим ёқимдан ҳам чиқиб кетди. Қайнонамнинг уйида 4 йил яшадим, аммо фарзандли бўлмадим. Ахир қайнотам ўғлини бошқа хотин олишга ундабди. Севиб турмуш қўрган эрим: “Уйингга кет, мен ажрашишга ариза бердим”, - деганида биринчи бўлиб хаёлимдан ўша қўрган тушим ўтди. Отамнинг уйида ярим йил яшадим. Бир куни холам: “Эрингнинг шу қилганига турмушга чиқиб, туғиб ол. Ана, қайнонам сени сўрадилар. Овсинимнинг йили ўтганига ҳам бир йил бўлди. Қайинукам ҳам сени айтибди”, - дебдилар. Бу гапларни эшитган онам менга қараб хангу манг бўлиб қолди. Мана, ҳозир битта фарзандим бор.

НАЗОКАТ, Фарғона.

УШБУ СКАНВОРД «ХАЗИНА» ГАЗЕТАСИ ТОМОНИДАН ТАҚДИМ ЭТИЛГАН

						Фаранг космик ракетаси				Хамирли таом	Дехкон-чилик асбоби	Ковун нави
	Товар мактови		Томок қичиши		Фахрий нишон	Дин	Кабоб темири	Китоб ўқиш				Волида
					Ижозат					Сода русуми		
	Элект-род		«БФ», «ПВА»			Давлат, Осиё	Завк-шавк					
					Сарой аъёни		От абзали		Ўзбек уруғи	Ўзбек халқ куйи		
			Қўшма қорхона, Ўзб-н	Суяк ёғи	Хозирги Насаф		Шуъла					Қадим Волга
Шахт, шиддат	Идиш ҳажми	Қалам-пир			Жанубий Корея	Леннон хотини		Чўп, хашак	Шаҳар, Германия		Кўмак	
			«Уноби» навли мева	Хунар			Маугли дўсти	Автомат русуми	Дўо ўқиш Завод қисми			
	Ўза гули	Халқ, юрт		Қўшиқ	Жонлан-тириш бўлими (тиб.)							Латвия
			«Виллис»	Самолёт			Самар	Табиий офат		Хейер-дал кемаси		
	Миллат, Европа	Дон маҳсули		Қўл (шева)				Кирилл харфи				
Хоки-мият								Кадр, хизмат-чи		Либос урфи	П-шахс	
		Погона, курсат-кич	Юк автоси русуми					Ўзбек автоси				
Нота Пугачёва			Илинж, умидвор-лик	...нак, мод...				Хабар		Сули, шоли		
			Теша, арра	Ўсма ўртоғи					Бахшида			
Қарор	Дарё, Европа							100 йил Ўпқа-гина			Газ тури	
			Ёзув моддаси							Харбий қисм	Евро-пача кайла	
	Мато хили	Буюк Британия			Қўриқчи	Ойнаи жаҳон	Девзира, амири		Ғалаба, балл	Сахар		
			Узиш-улаш асбоби		Намуна, макет		Диплом-ли «деҳкон»				Кекса аёл	
Тропик мева	Модда зарраси	Олмон баста-кори				Тағ, туг	Ёпик жой	Бўйин	Тиббий аппарат	Буйруқ		
Дуккак-ли мева			Момо (шева)	...хаво		Туркман пули	Детек-тив отаси				Қадар	
					Нота В.Набо-ков романи	Гастро-ном			Баҳо	Вольта ирмоғи		
Тана руҳи Девона	Олмош сўз	Адриано (актёр)						Софи (актриса)	Шимол ўрмони			
			Қизил (син)		Рохиб либоси	Траге-дия, Шекспир						
Уйку «кино»си	Пуфак	Кийим қисми					Милли-метр	М.Горь-кий асари				
		Суюкли киши	Бинафша нур	Қадам	Шаҳар, Туркия				Япон театри			
Қоби-лият				Шикор			Кийим қисми					
Дурад-гор асбоби			уй қисми				Буйвол тури					

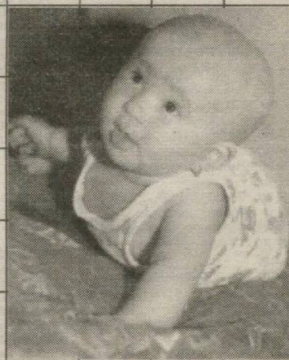
ДОНОЛАР ҲИКМАТИ

Кўзингни оч, қайдадир дўзаху жаннат?
Ишинг натижаси, маҳсули меҳнат.
Қайдаки ёмон феъл бўлди раҳнамо,
Жаҳаннам шундадир, биллиб қўй, аммо
Яхшилик уруғи сепсанг ҳар томон,
Жаннат мевасини берур бегумон.

Абдуқодир БЕДИЛ

Афлотун ҳаким айтади:

Фарзандларингизнинг илм ва ада-
бини ўзингизнинг илм ва адабингиз
билан чекламанг, уларни келгуси за-
мон учун тайёрланг, чунки улар сиз-
нинг замонангизга тегишли эмас, улар
келгуси замон одамларидир.

ДУШАНБА 28

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИТелетомошабинлар диққатига!
«Ўзбекистон» телеканалли 28 март куни ўз кўрсатувларини соат 15.00 дан бошлайди.

15.00 «Тахлилнома», 15.45 ТВ анонс. 15.50 Ўзбекистон телерадиокмпаниyasi эстрадалар, симфоник оркестрининг концерти. 16.10 «Бегона». Телесериал. «Болалар сайёраси». 16.55 1. «Гаройибкентга саёхат». 2. «Олтин тоғ». 17.55 ТВ анонс. 18.00 ЯНГИЛИКЛАР. 18.10 «Хаёт ва қонун». 18.30 Музош наволар. 18.45 «Ақл ва ғидрок». 19.05 «Мулкдор». 19.25 «Ўзлогот кундалиги» ва рекламалар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР. 20.00 Оқшом эрталаблари. 20.15 Биржа ва банк хабарлари. 20.30 «Ахборот». 21.05 «Парламент соати». 21.50 «Мусликий учрашулар». Тошсувзор-Бойсун-Кумқургон темир йўл қурувчилари ҳузурида. 22.25 «Ўзбекистон» телеканаллида илк маротаба: «Бегона». Телесериал. 23.25 «Оханлар оғушида». 23.30 «Ахборот-дайжест». 23.50-23.55 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR
TELEKANALIТелетомошабинлар диққатига!
«Ёшлар» телеканалли 28 март куни ўз кўрсатувларини соат 17.25 дан бошлайди.

17.25 Кўрсатувлар дастури. 17.30 «Янги авлод» почтаси. 17.50 Ёшлар овози. 18.10 Тафаккур ёлқичлари. 18.25 Хивада Наврўз. 18.45 ТВ-афиша. 18.50 Мумтоз наволар. 18.55, 21.55 Ўқим. 19.00, 22.00 Давр. 19.40 Ўқишга марҳамат! 19.45 Мусликий ҳақларлар. 19.55 Хамкор-205. 20.05 Олис манзиллар. 20.25 Сув - ҳаёт манбаи. 20.30, 21.20 Эълонлар. 20.35 «Муҳаббат моҳароси». Телесериал. 21.25 Ҳаёт давом этади. 21.45 ТВ-афдорат. 21.50 Олтин мерос. 22.40 «Оқшом юлдузи». Дам олиш ва ахборот дастури. 23.40 - 23.45 Хайрли тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.10 ТВда сериал: «Рэй Бредберги театри». 17.55 «Табриқлаймиз-кутлаймиз». 17.55, 20.35 «Экспресс» телегазетаси. 18.10 «Тиббий сизнинг хизматингизда». 18.30, 20.00, 20.20, 21.25 «Пойтахт» ахборот дастури. 18.50 «Табриқлаймиз-кутлаймиз». 19.20 ТВда сериал: «Бу ҳам кино». 20.20 «Ёшлар даврасида». 21.10 «Бирлик» студияси намойиш этади. 21.45 Киноингоҳ. «Қирол Артур» 1-қисм. 22.45-22.50 Хайрли тун, шаҳрим

СЕШАНБА 29

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 «Йўлбарслар ҳақида ҳақиқат». Хужжатли фильм. 9.25 «Рангин дунё». 9.45 «Бизнес ҳафта». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР. 10.05 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 11.30 «Мулкдор». 11.50 ТВ клип. 12.05 «КиноТест». 12.30 «Наврўз оханлари». 12.45 «Яхшилик». 13.10 «Бегона». Телесериал. 13.55 ТВ анонс. 14.10 «Муносабат». 14.40 «Мирзо Улуғбек». Видеофильм. 5-қисм. 15.40 «Рақсинг сехри олами». «Болалар сайёраси». 16.00 1. «Қувноқ стартлар». 2. «Қўшигим - жон қўшигим». 17.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 18.10 «Остонаси тиллодан». 18.30 «Тафсилот». 18.50 ТВ анонс. 18.55 Бир жуфт қўшиқ. 19.05 2005 йил «Сихат-саломатлик йили». «Соғлигинг ўз қўлингизда». 19.25 «Ўзлогот кундалиги» ва рекламалар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР. 20.00 Оқшом эрталаблари. 20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (англиз тилида). 20.30 «Ахборот». 21.05 «Истеъмолчи». 21.25 «Сиз нима дейсиз?» Мусликий дастури. 21.55 «Ўзбекистон» телеканаллида илк маротаба: «Бегона». Телесериал. 22.55 «Оханлар оғушида». 23.00 «Ахборот-дайжест». 23.20 «Севгим менинг, андуҳим менинг». Бадий фильм. 00.45-00.50 Ватан тимсоллари.

YOSHLAR
TELEKANALIТелетомошабинлар диққатига!
«Ёшлар» телеканалли 29 март сешанба куни. соат 16.00 дан бошлайди.

16.00 Кўрсатувлар дастури. 16.05 «Муҳаббат моҳароси». Телесериал. 16.50 «Янги авлод» студияси: Ёқимли иштаха. 17.10 «Солбон менинг хамроҳим». Мультифильм. 17.20 Ошлар қўйлаганда. 17.35 Ошлар билан юзма-юз. 17.55 Янги алифбони ўрганамиз. 18.10 Ёшлар овози. 18.30 Телевикторина. 18.35 Равнак. 18.45 ТВ-афиша. 18.50 Мумтоз наволар. 18.55, 21.55 Ўқим. 19.00, 22.00 Давр. 19.35, 22.35 ТВ - анонс. 19.40 Ўқишга марҳамат! 19.45 Давр-репортаж. 19.55 Мусликий ҳақларлар. 20.05 «Сиз Япониани биласизми?» телевикторинининг П босқич яқунлари. 20.15 Марди майдон. 20.35, 21.25 Эълонлар. 20.40 «Муҳаббат моҳароси». Телесериал. 21.30 Такдир. 21.50 ТВ-афдорат. 22.40 «Ҳақиқат чегараси». Сериал. 23.05-23.10 Хайрли тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.10 ТВда сериал: «Рэй Бредберги театри». 17.55 «Табриқлаймиз-кутлаймиз». 17.55, 20.40 «Экспресс» телегазетаси. 18.10 «Мультичароҳалар». 18.30, 20.00, 20.55, 21.45 «Пойтахт» ахборот дастури. 18.50 «Табриқлаймиз-кутлаймиз». 19.20 ТВда сериал: «Бу ҳам кино». 20.20 «Адаб мезони». 21.15 «Турим ҳаёда». 22.45 Киноингоҳ. «Қирол Артур» 2-қисм. 23.05-23.10 Хайрли тун, шаҳрим

SPORT TV

7.30 «Хабарлар». 7.45 «Бардам бўлинг». 8.45 «Хабарлар» (Рус тилида). 9.00 «Гарифид». Болалар учун фильм. 10.20-11.20 Жаҳон спорт: «Теннис». «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ. 16.50 Кўрсатувлар тартиби. 17.00 «Хабарлар» (рус тилида). 17.15 Оғир атлетика. 17.35 «Спорт - менинг ҳаётим». Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ. 17.50 «Клон». Сериал. «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ. 18.50 «Кикбоксинг салтанати». 19.30 «Спортмиз одимлари». 19.55 «Поло спорт». Хужжатли фильм. Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ. 20.00 «Время». «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ. 20.30 «Жаҳон спорт». 21.00 «Хабарлар». 21.15 «Аёл қалби». Сериал. 22.05 Жаҳон спорт: «Еврофутбол».

SPORT TV

12.05 «Теле-хамкор». 12.25 «Детский час». 12.50 «Полицейский Кэтс и его собака». Сериал. 14.00 «Х/ф «Большой бизнес»». 15.40 «Ошона», мусликий дастури. 16.25 «Тайны мира», познавательная передача. 17.25 «Теле-хамкор». 17.40 «Передан Тарона тақдироти 2005». 18.10 «Музыкальная пауза». 18.45 «Полицейский Кэтс и его собака». Сериал. 19.45 «Ошона», мусликий дастури. 20.30 «Кинжигонлар олами». 21.00 «Теле-хамкор». 21.20 «Музыкальная пауза». 22.20 «Х/ф «Анализируй это»».

SPORT TV

5.00 Телеканал «Доброе утро». 8.00 Новости. 8.05 «Брежнев». 9.10 Сериал «Клон». 10.30 Дисней-клуб: «Чип и Дейл спешат на помощь». 11.00 Новости. 11.20 Х/ф «Ожидание полковника Шалыгина». 13.00 «Гений и злодеи». Александр Фадеев. 13.30 «Угадай мелодию». 14.00 Новости (с субтитрами). 14.20 Х/ф «Родина ждёт». 15.20 «Пять вечеров». 16.30 Криминальная Россия. «Последнее дело Пушкина». 1-я серия. 17.00 Криминальные новости. 17.10 Криминальная Россия. «Последнее дело Пушкина». 2-я серия. 17.50 Сериал «Клон». 18.50 «На углу, у Патриарших». 20.00 Время. 20.30 «Брежнев». 21.40 Спецназ. «Крещение в аду». 22.30 Ночное «Время». 22.50 «Неизвестный Олег Ефремов». 1-я серия. 23.30 «Оружие Второй мировой войны». Документальный сериал. Часть 8-я. 0.00 Деннифер Энтонист в комедии «Объект моего восхищения». 2.00 Новости. 2.05 Триллер «Изменчивое сердце». 3.40 «Приключения Геркулеса». 4.00 Новости. 4.05 «Приключения Геркулеса».

ЧОРШАНБА 30

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ анонс. 8.40 «Забралар ҳақида ҳақиқат». Хужжатли фильм. 9.30 «Остонаси тиллодан». 9.50 «Табият шифохонаси». 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР. 10.05 «Беминнинг болалиги». Бадий фильм. 11.15 «Табриқлот». 11.35 2005 йил «Сихат-саломатлик йили». «Соғлигинг ўз қўлингизда». 11.55 ТВ анонс. 12.05 «Назм ва наво». Мусликий дастури. 12.45 Болалар учун. «Саргузаштлар ороли». 13.15 «Бегона». Телесериал. 14.10 «Истеъмолчи». 14.30 «Мирзо Улуғбек». Видеофильм. 6-қисм. 15.40 «Ягона оилада». 16.10 ТВ анонс. 16.15 «Симфоник муслика дунёси». 16.30 «Шлаксий фикр». «Болалар сайёраси». 17.00 1. «Соғлом танда - соғ ақл». 2. «Кизкарли учрашулар». 18.10 «Орол бўйларидан Наврўз». 18.40 Бир жуфт қўшиқ. 18.50 «Ўзингиз, ўз юртингиз ўзингиз асради». 19.10 «Пластик картонкалар ҳамма учун фойдалан». 19.15 «Ўзлогот». Телесериал. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 20.00 Оқшом эрталаблари. 20.15 «Юзма-юз». 20.30 «Ахборот». 21.05 «Равнак» студияси намойиш этади. 21.20 «Қўшиқимиз Сизга армуғон». М. Раззокова. 21.45 «Журналист тахлили». 22.25 «Оддий ҳақиқатлар». Ток-шоу. 22.40 «Ўзбекистон» телеканаллида илк маротаба: «Бегона». Телесериал.

YOSHLAR
TELEKANALI

6.55 Кўрсатувлар дастури. 7.00 «Мунаввар тон». Информацион-дам олиш дастури. 8.30 «Янги авлод» студияси: Ёқимли иштаха. 8.50 Олтин мерос. 8.55 Ўқим. 9.00, 13.00, 16.00 Давр. 9.25 «Муҳаббат моҳароси». Телесериал. 10.10 «Давр-репортаж». 10.20 Янги алифбони ўрганамиз. 10.35 Кафолат. 10.45 Хотира. 11.05 Ёшлар овози. 11.25 «Экспедиция». Хужжатли сериал. 12.15 Бир ўлкачи. 12.35 Олис манзиллар. 12.55 Мусликий ҳақлар. 13.10, 16.10, 22.35 ТВ-анонс. 13.15 Интерфутбол. 14.55 Дайор. 15.15 «Даллас». Телесериал. 15.15 Кўрсатувлар дастури. 16.20 «Янги авлод» студияси: Кинжигонимиз-гикинжигонимиз. 16.40 «Олтин тақа». Мультифильм. 16.50 Тендшлар. 17.10 Наво. 17.25 Ёшлар овози. 17.45 Телевикторина. 17.50 Автопатруль. 18.10 Кизилқумнинг олтин овози. 18.35 Каталог. 18.45 ТВ-афиша. 18.50 Мумтоз наволар. 18.55, 21.55 Ўқим. 19.00, 22.00 Давр. 19.35 Ўқишга марҳамат. 19.40 Тараққий сари. 20.00 Спорт-лото. 20.10 Мусликий ҳақлар. 20.15 Очил дастури. 20.35, 21.25 Эълонлар. 20.40 «Муҳаббат моҳароси». Телесериал. 21.30 «Ўғичи». Видеофильм. 21.50 Олтин мерос. 22.40 «Ҳақиқат чегараси». Сериал. 23.05 «Ёшлар» телеканаллида спорт дастури: Ринг қироллари. 23.55-0.00 Хайрли тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.10 ТВда сериал: «Рэй Бредберги театри». 17.55 «Табриқлаймиз, кутлаймиз». 17.55, 20.40 «Экспресс» телегазетаси. 18.10 «Мусликий меҳмонхона». 18.30, 20.00, 20.55, 21.35 «Пойтахт» ахборот дастури. 18.50 «Табриқлаймиз-кутлаймиз». 19.20 ТВда сериал: «Бу ҳам кино». 20.20 «Бағлим» телекулиб. 20.20 «Ангон и пародок» (США). 21.15 «Солик ва биз». 21.55 ТВда премьералар: «Зирак тақдир мазмуси». 1-қисм.

SPORT TV

7.30 «Хабарлар». 7.45 «Бардам бўлинг». 8.45 «Хабарлар» (Рус тилида). 9.00 «Бетховен-5». Болалар учун фильм. Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ. 10.30 Дисней клуб. 11.00 Янгиликлар. 11.20-13.00 «Дала ҳовли». Кинокомедия. «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ. 16.40 Кўрсатувлар тартиби. 16.45 Футбол бўйича жаҳон чемпионати Саралаш учрашуви. Ж. Корен-Ўзбекистон. Танаффусда «Хабарлар». 18.35 «Болалар спорт». 18.50 Мультифильм. 19.05 «Баҳодирлар уйини». 19.35 «Спортмиз одимлари». Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ. 20.00 «Время». «SPORT». ТЕЛЕКАНАЛИ. 20.30 «Майдон ортдаги одам». 20.45 «Спорт клуб». 20.55 «Хинд кураши». Хужжатли фильм. 21.00 «Хабарлар». 21.15 «Аёл қалби». Сериал. 22.05 Жаҳон спорт: «Еврофутбол».

SPORT TV

12.05 «Теле-хамкор». 12.25 «Детский час». 12.50 «Полицейский Кэтс и его собака». Сериал. 14.00 «Х/ф «Анализируй это»». 15.40 «Ошона-Сознания». 16.00 «Тарона тақдироти 2005». 16.30 «Тайны мира», познавательная передача. 17.25 «Теле-хамкор». 17.45 «Детский час». 18.10 «Музыкальная пауза». 18.45 «Полицейский Кэтс и его собака». Сериал. 19.45 «Ошона», мусликий дастури. 20.30 «Кинжигонлар олами». 21.00 «Теле-хамкор». 21.20 «Музыкальная пауза». 22.20 «Х/ф «Широко шагая»».

SPORT TV

5.00 Телеканал «Доброе утро». 8.00 Новости. 8.05 «Брежнев». 9.10 Сериал «Клон». 10.30 Дисней-клуб: «Лило и Стич». 11.00 Новости. 11.20 Лидия Смирнова в комедии «Дача». 13.00 «Девушка из страны глухих». Документальный фильм. 13.30 «Угадай мелодию». 14.00 Новости (с субтитрами). 14.20 Х/ф «Родина ждёт». 15.20 «Пять вечеров». 16.30 Документальный детектив «Опасен при задержании». Дело 2004 года. 17.00 Вечерние новости. 17.10 Криминальная Россия. «Нелюди». 17.50 Сериал «Клон». 18.50 «На углу, у Патриарших». 20.00 Время. 20.30 «Брежнев». 21.40 Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Сборная Эстонии - сборная России. 23.30 Сканер. «Экспресс для президентов». 0.00 Х/ф «Немое кино». 1.40 Триллер «Лодоев». 2.00 Новости. 2.05 Триллер «Лодоев». Окончание. 3.30 «Приключения Геркулеса». 4.00 Новости. 4.05 «Приключения Геркулеса».

ПАЙШАНБА 31

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Кўна замин оҳанглари".
"Болалар сайраси":
9.00 1. "Сотлом танда - соғ ақл".
2. "Кизиллари учрашувлар".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 "Ҳаройиб тўти" (Поли). Бадий фильм.
11.30 "Ўзинги, ўз юртиңни ўзинг асра!".
11.50 ТВ клип.
12.05 "Харакатда - баракат".
12.20 "Оламга саёхат".
12.40 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
13.15 "Бегона". Теле serial.
14.10 "Журналист таҳлили".
14.30 "Теп чикди".
15.10 "Санаъат баҳида умр".
15.30 ТВ анонс.
15.35 "Парле ву франсе".
15.55 "Навуз туғаси".
"Болалар сайраси":
16.25 1. "Болалар спорти".
2. "Цирк, цирк, цирк".
17.25 "Буним умр дерлар".
17.45 "Харита". Халқаро шарҳ.
18.10 "Туз ҳақида афсона". Мультфильм.
18.20 "Қўйла, ёшгим".
18.40 "Ҳайтимиз комуни".
19.00 ТВ анонс.
19.05 "Зинаат".
19.25 "Ўзлото кундалиғи" ва рекламалар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.55, 20.25, 21.00 ЎЗЛОНЛАР.
20.00 Оқшом эрталаблари.
20.15 FCN "Ўзбекистон англиклари" (инглиз тилида).
20.30 "Ахборот".
21.05 "Алданиш азоби". Хужжатли фильм.
21.25 "Оҳангллар оғушида".
21.35 Телемулоқот.
22.20 "Навоий гулшани".
22.45 "Ўзбекистон" телеканалда илк маротаба: "Бегона". Теле serial.
23.45 "Ахборот-дайджест".
00.05-00.10 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР
ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Курсатувлар дастури.
7.00 "Мунаввар тонг". Информацион-дам олиш дастури.
8.30 "Янги авлод" студияси: Кичикитойиш-гизинтойиш.
8.50 Олтин мерос.
8.55 Икким.
9.00, 13.00, 16.00 Давр.
9.25 "Муҳаббат моҳароси". Теле serial.
10.10 Тенгдошлар.
10.30 Болалар экран: "Сехри саргузашт".
11.40, 13.10, 16.10, 19.35, 22.35 ТВ - анонс.
11.45 Чемпион сирлари (рус тилида).
12.10 Бир ўлка.
12.30 Ёшлар овози.
12.50 Мусулман пахзалар.
13.15 "Ака-ука Гримм эрталаблари". Мульт serial.
13.40 Олов билан юзма-юз.
14.00 "Учинчи сайёра" маърифий дастури.
14.50 Очун.
15.15 "Даллас". Теле serial.
16.15 Курсатувлар дастури.
16.20 "Янги авлод" студияси: Шоҳуна.
16.40 Ёшлар куйлаганда.
16.55 Телевикторина.
17.00 16 га кирмаган ким бор?
17.20 Ёшлар овози.
17.40 Нигоҳ.
18.20 Табобат оламида.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Икким.
19.00, 22.00 Давр.
19.40 Ўқишга марҳамат!
19.45 Мусулман пахза.
19.50 Мехр кўзда.
20.30, 21.20 Ўзлонила.
20.35 "Муҳаббат моҳароси". Теле serial.
21.25 Бегойим.
21.45 ТВ-адресат.
21.50 Олтин мерос.
22.40 "Ҳақиқат чегараси". Serial.
23.05-23.10 Хайрли тун.

ЎШКЕНТ
ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Курсатувлар тартиби.
17.10 ТПДА serial: "Рай Бредбери театри".
17.35 "Табриқлаймиз-кутлаймиз".
17.55, 20.40 "Экспресс" телегазетаси.
18.10 "Пойтахт йўлларида".
18.30, 20.00, 20.55, 21.35 "Пойтахт ахборот дастури".
18.50 "Табриқлаймиз-кутлаймиз".
19.20 ТПДА serial: "Бу ҳам кино".
20.20 "Аёллар салтанати".
21.15 "Ўз хизматиди".
21.55 ТПД да премьералар: "Зирак таккан масуми". 2-қисм.

ЖУМА 1

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
"Болалар сайраси":
8.40 1. "Болалар спорти".
2. "Цирк, цирк, цирк".
9.40 "Зинаат".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР.
10.05 Экранда кинокомедия: "Иван Васильевич қасбини ўзгариради".
11.35 "Ўзганинг намоён қил". Экранда - Сирдарё вилоти.
11.55 ТВ клип.
12.05 "Чунтак" Ҳажвий видеофильм премьераси.
13.05 Мусулман пахза.
13.15 "Бегона". Теле serial.
14.10 Телемулоқот.
14.55, 17.25 ТВ анонс.
15.00 "Эрганимнинг оғуши". Ўзбек миллий академик драма театрининг спектакли.
"Болалар сайраси":
16.25 1. "Санаат гунчалари".
2. "Ўйла, Ўйла, Топ!". Телемусобака.
17.30 "Меймор".
17.50 Мусулман пахза.
18.10 "Экран хандаси".
18.40 "Ҳаройиб тўти".
19.00 "Хидоят сари".
19.20 "Пластик карточкалар ҳамма учун фойдали".
19.25 "Ўзлото кундалиғи" ва рекламалар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.55, 20.25, 21.00 ЎЗЛОНЛАР.
20.00 Оқшом эрталаблари.
20.15 "Дастурхон атрофида".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Муносабат".
21.35 "Келин-кув" сахифаларида.
22.20 Экранда кинокомедия: "Шоҳидмас барғида". Бадий фильм.
24.00 "Ахборот-дайджест".
00.20-00.25 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР
ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Курсатувлар дастури.
7.00 "Мунаввар тонг". Информацион-дам олиш дастури.
8.30 "Янги авлод" студияси: Шоҳуна.
8.50 Олтин мерос.
8.55 Икким.
9.00 Давр.
9.25 "Муҳаббат моҳароси". Теле serial.
10.10 Болалар экран: "Простоквашинолик учовчи".
10.45 "Сиз Японияни биласизми?" телевикторинасининг П. Боскичи якуналари.
10.50 "Ўзбектефильм" намоиши: "Ўзбекистон олимпиади".
11.00 16 га кирмаган ким бор?
11.20 "Экспедиция". Хужжатли serial.
12.10 Бегойим.
12.30 Ёшлар овози.
12.50 Мусулман пахзалар.
13.10, 16.10, 19.35, 22.35 ТВ-анонс.
13.15 "Ака-ука Гримм эрталаблари". Мульт serial.
13.40 "Ўшлар" телеканалда премьералар: Хайитмат Расул. "Боши котган ошқилар". Ўзбек Миллий академик драма театрининг спектакли.
14.55 Тараққиёт сари.
15.15 "Даллас". Теле serial.
16.15 Диндор.
16.35 Кўли гул уста.
16.55 Курсатувлар дастури.
17.00 "Янги авлод" студияси: У ким?
Бу нима?
17.25 "Мультимоша".
17.40 Хандак.
18.05 Аскар мактублари.
18.25 Кишлоқдаги тенгдошим.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Икким.
19.00, 22.00 Давр.
19.35 Ўқишга марҳамат!
19.40 Телевикторина.
19.45 Озбек Соборлар куйлайди.
20.05 "Ўйла тилсими" 1-қисм.
20.25, 21.15 Ўзлонила.
20.30 "Муҳаббат моҳароси". Теле serial.
21.20 Ракурс.
21.45 ТВ-адресат.
21.50 Олтин мерос.
22.40 "Ҳақиқат чегараси". Serial.
23.00 "Ўшлар" телеканалда дастури: Интерфутбол.

ЎШКЕНТ
ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Курсатувлар тартиби.
17.10 "Болалар экран".
17.35 "Табриқлаймиз-кутлаймиз".
17.55, 21.20 "Экспресс" телегазетаси.
18.10 "Шунақа гаплар". Ҳажвий курсатув.
18.30, 20.00, 21.50, 22.55 "Пойтахт ахборот дастури".
18.50 "Табриқлаймиз-кутлаймиз".
19.20 "Ақшам". Хужжатли фильм.
20.20 "Паллохонтур".
21.35 "Равнак" студияси намоиш этилади.
22.10 "Дорихона эшитди".
23.15 Киноноҳос "Бриллиант қўл".
00.50-00.55 Хайрли тун, шаҳрим!

ШАНБА 2

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 Республика Куролли Кучлари бадий жамоаларининг концерти.
8.55 ТВ анонс.
"Болалар сайраси":
9.00 1. "Санаат гунчалари".
2. "Ўйла, Ўйла, Топ!". Телемусобака.
10.00 "Хидоят сари".
10.20 "Мусулман пахза".
10.40 "Бу гурба олам".
11.30, 14.40 ТВ анонс.
11.35 "Табриқлаймиз".
11.55 Болалар учун. "Қурок". Видеофильм.
12.50 "Алданиш азоби". Хужжатли фильм.
13.10 "Сиз нима дейсиз?" Мусулман пахза.
13.40 "Форрестри излаб". Бадий фильм. 1-қисм.
14.45 "Дўстлик" студияси: 1. "Ўзбекистон - умумий уйимиз". 2. "Ўмид".
3. "Дурдаришан".
15.45 "Бурининг саргузаштлари". Мультфильм.
16.35 "Табият шифохонаси".
16.45 Болалар учун. "Саргузаштлар ороли".
17.15 "Гап чикди" почтақидан.
17.30 Эстрада тароналари.
17.50 "Рангин дунё".
18.10 "Интеллектуал ринг".
18.55 "Қишлоқ ҳаёти".
19.15 "Ўзлото". Теле serial.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЎЗЛОНЛАР.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 Оқшом эрталаблари.
20.15 FCN "Ўзбекистон англиклари" (инглиз тилида).
20.30 "Ахборот".
21.05 "Кўйла".
22.30 Санъат усталарининг концерти.
"Тўғи ёғди". Дам олиш дастури:
22.50 "Киноафиша".
23.00 "Ахборот-дайджест".
23.20 "Ўзбекистон" телеканалда илк маротаба: "Ҳаёт ва ҳаёл". Бадий фильм.
00.50-00.55 Ватан тимсоллари.

ЎШЛАР
ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Курсатувлар дастури.
7.00 "Мунаввар тонг". Информацион-дам олиш дастури.
8.30 "Янги авлод" студияси: У ким? Бу нима?
8.50 Олтин мерос.
8.55 Икким.
9.00, 19.00 Давр.
9.25 "Муҳаббат моҳароси". Теле serial.
10.10 Охариб.
10.50 Табобат оламида.
11.15 "Сиз Японияни биласизми?" телевикторинасининг П. Боскичи якуналари.
11.20 Ракурс.
11.45 "Маҳобхорат". Теле serial.
12.30 Кутималар мехмон.
12.55 Интерфутбол.
14.35 Калпок.
15.10 "Денгиз одамлари". Бадий фильм.
16.40 Кишлоқдаги тенгдошим.
17.00 Курсатувлар дастури.
17.05 "Янги авлод" студияси: Билагон масхалати.
17.25 Зумраддиннинг эрталаблари.
17.40 Бода тилидан.
18.10 Ўқишга марҳамат!
18.15 Саломатлик сирлари.
18.35 Каталог.
18.45 ТВ-афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Икким.
19.00, 22.00 Давр.
19.35, 22.35 ТВ - анонс.
19.40 "Ўйла тилсими" 2 - қисм.
20.00 Телевикторина.
20.05 "Килин кирк ёриб". Интеллектуал уйин.
20.55, 21.45 Ўзлонила.
21.00 Жаҳон маданияти хазинасида: "Маҳобхорат". Теле serial.
21.50 Олтин мерос.
22.40 Кулгуч.
22.50 "Ўшлар" телеканалда премьералар: "Техасда футбол". Бадий фильм.
0.40-0.45 Хайрли тун.

ЎШКЕНТ
ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Курсатувлар тартиби.
17.10 "Мультчархпалар".
17.35 "Табриқлаймиз-кутлаймиз".
17.55, 19.20 "Экспресс" телегазетаси.
18.10 "Афиша".
18.30 "Дугоналар".
18.50 "Табриқлаймиз-кутлаймиз".
19.35 "Имконият".
19.55 "Биргаликда куйлаймиз".
20.55 ТПДА премьералар: "Қуқуқ".
23.55-24.00 Хайрли тун, шаҳрим!

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бардам бўлинг".
8.45 "Хабарлар" (Рус тилида).
8.00 Мультфильм.
9.10 А. Макаревич "Учга дараза" дастурида.
9.40 Ҳажвий дастури.
11.00 Янгиликлар.
11.10 Хужжатли фильм.
12.00 Дисней клуб.
12.30 "Ақиллар".
13.10-14.00 "Рангабаранг лента".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
16.40 Курсатувлар тартиби.
16.45 "Хабарлар" (Рус тилида).
17.00 "Болалар спорти".
Российнинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
17.20 "Инспектор Гаджет". Кинокомедия.
18.50 "Ким миллионер бўлишни истайди?" Телеуйин.
20.00 "Время".
20.20 "Гиннес рекордлари".
20.45 "Спорт - менинг ҳаётим".
21.00 "Хабарлар".
21.15 "Қучи бешик".
22.40 Жаҳон спорти: "Еврофутбол".

9.05 - "Теле-хамкор"
9.25 - "Детский час"
9.50 - Фильм деттам: "Каменный цветок", сказка
11.20 - "Мир животных" - документальный фильм
11.40 - Звезды ринга на "30-м": Лучшие поединки звезд профессионального и любительского бокса
12.50 - Спорт-Экстрим
13.25 - "Детский час"
13.50 - Х/ф "От невесты до любви" - Болалар соати
16.20 - "Теле-хамкор"
17.25 - "Ошкони", мусулман дастури
18.30 - Х/ф "Выход дракона", карате
20.00 - "Жюк"
20.20 - Хит-парад
21.40 - "Теле-хамкор"
22.00 - "Полицейский Кэс и его собака", serial
23.00 - Х/ф "Большая драка".

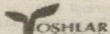
5.00 Новости
5.10 Serial "Десятое королевство"
5.30 Х/ф "Короткие встречи"
7.10 Играть, гармонь любимая!
8.00 Солое пастыря
8.10 Заорави
9.00 Новости
9.10 "Три очка" Андреа Макаревича
9.40 Звезды юмора на Первом
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 История с географией. "Аполлон-13": авария на орбите.
12.00 Дисней-клуб: "Микки Маус и его друзья"
12.30 Умница и умники
13.10 - "Пострая лента", "Романс о влюбленных"
14.00 "Слабое звено"
14.50 Премьера. Лариса Долина, группы "Премьер-министр", "Блестящие" в концерте Александры Малинина "По дороге домой"
16.00 Премьера. Возвращение к жизни в программе "Прости"
16.50 Золотые годы Микки Мауса. Впервые в России
17.00 Вечерние новости
17.20 Премьера. Комедийный боевик "Инспектор Гаджет"
18.50 "Кто хочет стать миллионером?"
20.00 Время
20.20 "Розыгрыш"
21.40 "Золотой грамфон"
22.40 Х/ф "Вне времени" (2004 год)
0.40 Том Ханкс, Шарлиз Терон в комедии "То, что ты делаешь"
2.40 Триллер "Летучие мыши"

2.45 Николай Лебедев в детективе "Инспектор уголовного розыска".
4.15 "Большая перемена" с Юрием Николаевым.
4.40 "Золотой ключ".
5.00 ВЕСТИ.
5.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
5.20 "Русское лото".
5.55 "Утренняя почта".
6.25 "Субботник".
7.10 "Смехопанорама Евгения Петросяна".
8.00 ВЕСТИ.
8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
8.20 "Сто к одному". Телеигра.
9.10 Х/ф "Блэф" (Италия), 1976г.
11.00 ВЕСТИ.
11.20 Ольга Аросева в комедии Эльдара Разанова "Невероятные приключения итальянцев в России". 1973г.
13.00/ф "Один шанс из тысячи".
14.30 "Мастро".
15.00 "Веселый вечер - Аншлага".
16.50 "В Городе".
17.00 ВЕСТИ.
17.15 "Гарри Поттер и философский камень" (США), 2001г.
20.10 Александр Лазарев-мл. в комедии "Рецепт колдуньи", 2003г.
22.10 Стив Бусхеми в фильме "28 дней" (США), 2000г.
0.20 НОЧНОЙ СЕАНС. Остроожетный фильм Жан-Люка Годара "Маленький солдат" (Франция), 1963г.
2.00 Канал "Евроночь".

ЯКШАНБА 3

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
10.00 "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 "Оналар мактаби".
11.20 "Бу турфа олам".
12.10 "Алифбо сабоқлари".
12.30 "Соғинар садоси".
12.55 "Интеллектуал ринг".
13.40, 14.55 ТВ анонс.
13.45 "Форрестри излаб". Бадий фильм. 2-қисм.
15.00 "Дўстлик" студияси: 1. "Рангинкамон". 2. "Дидар".
3. "Айчирек". 4. "Чинсан".
16.20 "Шеърга кўчган кўнгил".
"Болалар сайёраси".
16.35 1. "Ўлғайиш погоналари".
2. "Олтин тоғ".
17.35 "Фанимиз даргалари".
17.55 Мумтоз наволар.
18.05 "Иктидор". Телеуйин.
18.50 "Масъул сўз".
19.10 "Бизнинг хафта".
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 "Тахлинома" (рус тилида)
20.05 "Ободил кўнгилдан бошланади".
20.30 "Тахлинома".
21.15 "Одами эрсан".
21.40 "Қўшигимиз Сизга армуғон".
"Якшанба кинозали".
22.00 "Истикомат ҳуқуқи". Бадий фильм.
23.40-23.45 Ватан тисоллари.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.55 Курсатувлар дастури.
7.00 «Мунаввар тон». Информацион-дам олиш дастури.
8.30 «Янги авлод» студияси. Билагон маслаҳати.
8.50 Зурабдиннинг эртаклари.
9.05 Болалар экран: «Қоинотдан келганлар».
9.45 Кулгуч.
9.55 Очил дастурхон.
10.15 Ҳамкор - 205.
10.25 Ёшлик наволари.
10.35 «Қаҳқаҳа» театр студияси намоиши.
11.05 «Ешлар» телеканалда ҳарбий-ватанпарварлик дастури: 1. Марди майдон.
2. Аскар мактаблари.
11.45 «Махобҳорат». Телесериал.
12.30 «Заковат». Интеллектуал уйин.
13.30 «Учинчи сайёра» маърифий дастури.
14.00 Мехр кўзда.
14.40, 17.35, 19.30 ТВ -анонс.
14.45 «Галаба онлари». Бадий фильм.
16.25 Чемпион сирлари.
16.45 Ринг хироллари.
17.40 Курсатувлар дастури.
17.45 «Янги авлод» студияси. Катта танлафус.
18.05 Спорт ҳафтаномаси.
18.20 Қўш келибсиз!
18.45 ТВ - афиша.
18.50 Мумтоз наволар.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр» ҳафта ичиди.
19.35 «Оила тилсими» 3-қисм.
19.55, 20.45 ЭЪЛОНЛАР.
20.00 Жаҳон маданияти хазина-сидан: «Махобҳорат». Телесериал.
20.50 Оҳанрабо.
21.30 «Оқшом юлдузи». Дам олиш ва ахборот дастури.
22.30 «Қочоқ келин». Бадий фильм.
0.20-0.25 Хайрли тун.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 Курсатувлар тартиби.
17.10 Болалар экран.
17.30 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
17.50, 20.15 «Экспресс» телегазетаси.
18.05 «Эртақларнинг сеҳри олами».
19.45 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
20.25 «Тенгдошлар».
20.55 Кинонигоҳ: «Ўзгича ҳимояси».
22.35-22.40 Хайрли тун, шаҳрим

7.30 "Хабарлар".
7.45 "Бардам бўлинг".

8.45 "Хабарлар" (Рус тилида)
9.00 "Соғлом овқатланиш сирлари".
Инглиз тилида.
9.10 Д. Криповнинг "Йўлда ёзилган кайдалари".
9.30 "Ҳамма уйдалигида".
10.10 "Қувиқ сартлар".
10.45 Оғир атлетика.
11.15 Ёнгил атлетика.
11.45 "Жаҳон бокс тарихи".
12.40-14.10 "Етти энага". Кинокомедия.
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
16.55 Курсатувлар тартиби.
17.00 "Хабарлар" (Рус тилида).
17.15 "Бинарша".
17.35 Мультфильм.
17.40 "Ҳабибимиз қоссимайстер".
Россиянинг БИРИНЧИ КАНАЛИ.
18.00 "Бриллиант кўл". Кинокомедия.
20.00 "Время".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
20.45 "Халқ уйинлари".
21.00 "Хабарлар".
21.15 "Заҳирадаги спортчи".
21.35 Жаҳон спорти: "Еврофутбол".

9.05 - "Теле-хамкор"
9.25 - "Детский час"
9.50 - Фильм детям: "Раз два горе не беда", сказка
11.20 - "Теле-хамкор"
11.40 - "Дикая планета"
13.00 - "Премия Тарона 2005"
13.30 - Хит-парад.из
14.50 - Болалар соати
15.45 - Дневной кинозал: "Большая драка" комедия
17.25 - "Теле-хамкор"
17.45 - "Музыкальная пауза"
18.20 - Х/ф "Взыратель"
19.50 - "Ошкони", мусийский дастури
20.35 - "Полицейский Кэс и его собака", сериал
21.35 - "Теле-хамкор"
21.55 - "Музыкальная пауза"
23.00 - Х/ф "Последний бойскаут", остроконечный фильм

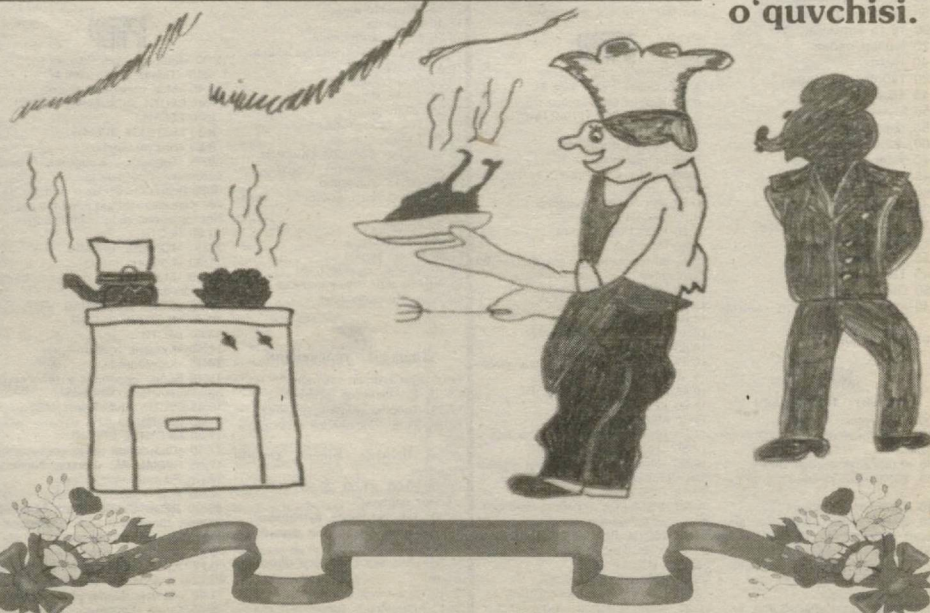
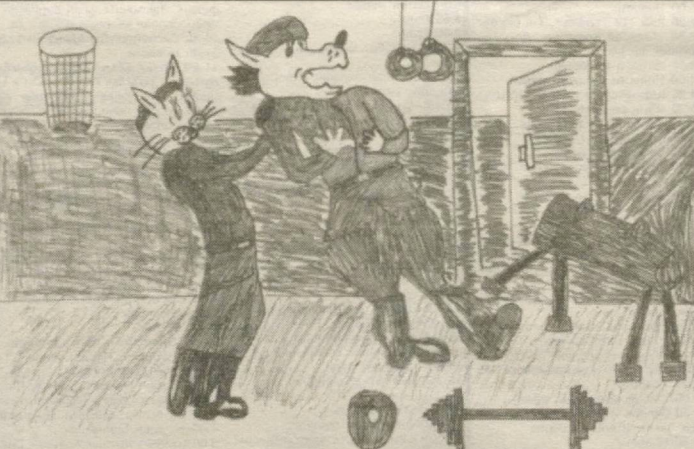
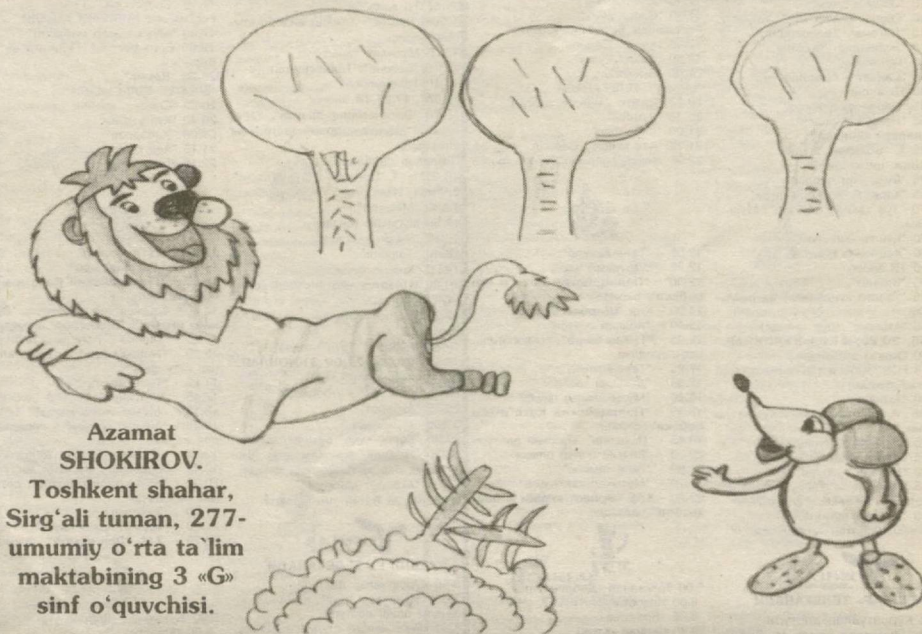
5.00 Новости
5.10 Сериал - Десятое королевство
5.50 Леонид Харитонов в комедии «Улица полная неожиданностей»
7.20 Служу Отчизне!
7.50 Дисней-клуб: «Команда Гуфи»
8.10 - В мире животных с Николаем Дроздовым
9.00 Новости
9.10 - Непутевые заметки
9.30 Пока все дома
10.10 - Дог-шоу
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Живой мир - «Супервулкан».
Фильм 2-й
12.10 Дисней-клуб: «Микки Маус и его друзья»
12.40 Владимир Ивашов, Семен Морозов в комедии Ролана Быкова «Семь нянечек»
14.10 - Слабое звено
15.00 Михаил Пугачкин в фильме «Спортлото - 82»
16.40 - Воскресный «Ералаш»
17.00 Времена
18.00 Достаточно одной таблетки...
Комедия «Бриллиантовая рука»
20.00 Время
20.45 - Золотой орел. Лучший фильм 2004 года «72 метра»
23.00 Футбол. Чемпионат России. ЦСКА - «Локомотив»
1.00 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Сергей Ляхович - Доминик Гунин
1.50 Кристофер Ламберт в триллере «Адреналин. Страх погони»
3.20 Джеффри Раш в комедии «Маленькая частичка души»

3:00 «Семейка Джетсонов». Мультфильм (США)
4:10 ПРЕМЬЕРА «Гостиница от крестной». Мультфильм.
4:25 «Колоссальное хозяйство».
4:40 «Военная программа» Александра Сладкова.
5:00 ВЕСТИ.
5:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
5:20 «Студия «Здоровье»».
5:50 «ТВ Бинго шоу».
6:05 «Диалоги о животных».
7:00 «Вокруг света».
8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
8:20 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
8:55 «Сам себе режиссер».
9:50 «ХА». Маленькие комедии.
10:15 «Парламентский час».
11:00 ВЕСТИ.
11:20 «Фитиль N37». Сатирический тележурнал.
12:10 СОКРОВИЩА ИНДИЙСКОГО КИНО. Митхун Чакраборти в фильме «Жертва во имя любви». 1990г.
14:40 Большой праздничный концерт.
17:00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Сергеем Брилем.
18:00 «Специальный корреспондент».
18:25 ПРЕМЬЕРА. Программа Дмитрия Диброва «Я готов на все!».
19:30 Харрисон Форд и Лайон Нисон в фильме «K-11» (Германия - Великобритания - США). 2002г.
22:10 «Горная десятка».
23:05 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Бахрейна. Трансляция из Сахира.
0:10 «Клоун» (Германия). 1998г.
1:05 Канал «Евроныс»

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan suratlaringizni, yozgan ertaklaringizni o'z suvratigiz bilan birga, bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmag. Xatlaringizni kutamiz.

ОТА - ДАВЛАТ,

лар эканини катта бўлганимиздан кейингина билганмиз. Амакимиз Тоштемир бобо (жойлари жаннатда бўлсин) отамни ҳам она, ҳам ота бўлиб вояга етказган экан. Укамни биров олиб кўймасин деб кўриб, қийналса ҳам Нуротадан Иштихонга, ундан Окдарё туманига елкаларида опичлаб олиб юрганигини айтиб берганди. Кейинчалик кимларнингдир хизматини қилиб, болалар уйда вояга етганлар.

Афсуски, амакимизга кексалик гаштини суриш nasib этмади. Отам акаларининг фарзандлари-

сиқ таомларни кўп пиширтириб, маҳалладаги қаровчиси йўқ қариларни меҳмон қилишни яхши кўрарди. Кейинчалик билсам, ўзи совға-салом нималигини билмай, бировлардан меҳр излаб мунгли отам одамлар кўнглини олишдан роҳатланар экан.

Отам узок йиллар туман деҳқон бозорига директорлик қилгандилар. Сабзавот сотишга келган деҳқонларни ҳеч қачон хафа қилдирмаган. Дадамни таниганлар бизга:

- Сиз Довур аканинг фарзандимизсиз? Отангизни таниймиз. У жуда диёнатли инсон эди, деб эслашади. Отамнинг, - "Инсоф сари барака", - деган ўғитлари, "Илоё, бошларингиз тошдан бўлсин, сизларни Аллоҳнинг ўзи ёмон кўзлардан асрасин!", -

деганлари доимо ёдимизда. Сиз қийинчилик билан ўсган бўлсангиз-да, бахтли яшадингиз отажон! Жажжигина чеварангиз Асалоўнинг қўлчаларидан чой ичиш сизга nasib этди. Сиз ҳаммаша: "Чеваранинг қўлидан чой ичиш жуда катта савоб бўлади", - дер эдингиз. Шўқри, эзгу ниятингизга етдингиз. Ота - давлат, ота - савлат деганлари рост экан. Икки йилдири, уйларимизнинг тўри, кўнглимизнинг кўри бўшаб қолгандек...

Қабрингизга гул битсин, илоё жойларингиз жаннатдан бўлсин отажон!

Дилрабо АЗИМОВА,
Тошкент шаҳри.

МУКАММАЛИК - ШИОРИ ЭДИ

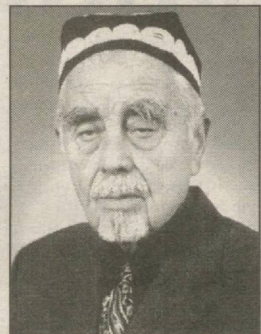
Хожи Исматуллох Абдуллох!..

Бу табаррук инсон муаллифларимиз орасидаги энг кекса, аммо, энг сермахсул ижодкорларимиздан бири эди. Исматуллох Хожи 80 ёшнинг остонасида турган бўлса-да, олис Наманган вилоятидан тахририятимизга тез-тез келиб турарди. Ажойиб мақолалари билан мухлисларимиз орасида катта обрў-этиборга эга эди. Ўзбек тилидан ташқари форс, араб тилларини мукамал эгаллаганиги, бу тилларда эркин ёза олиши, гапира олиши ҳақида эшитиб Исматуллох отага ҳавас қилгандик. 2-3 ойда бир тахририятимизга кириб келганларида яна янги бир китоблари нашрдан чиққани, янги кўлемли нашриётга топширганлари ҳақида хабар берардилар. Ул муборак зотдан ҳар гал ибрат оларди, ҳаётий мазмун топарди.

Бундан бир йиллар олдин у кишининг рафиқаси вафот этганди. Ўшанда Исматуллох ота умр йўлдоши ҳақида каттагина хотира ёзиб келтирдилар. Узок йиллик қадрдонидан жудо бўлган Исматуллох ота ўша кунни куйиниб кўз ёши тўқди. Аёли ҳақидаги хотира чиққанидан кейин эса жуда хурсанд бўлиб, миннатдорчилик билдирган, анчагача кўринмай қолди.

Кўнларнинг бирида эса яна бир даста янги ёзилган мақолаларини кўтариб келиб қолди. Шунда у тоби бўлмай операция бўлганини айтди.

- Лекин, касал бўлдим деб ёзувчиюни ташлаб қўйганим йўқ. Энг яхши асарларимни она шу пайтдан фойдаланиб ёздим. Китоб тайёрлаётганман. Хали ҳеч қаерда айтилмаган, энг яхши фикрларим-

ни шу китобдаги мақолаларимга киритганман. Яқинда китобим чиқади. Ана ўшанда, сизларга биринчи бўлиб шу китобдан олиб келиб бераман, - деди у самимийлик билан.

Аммо!.. Исматуллох отага бу қувонч nasib этмади. Газетамиз саҳифасига у кишининг "Халол ва ҳаром" номли мақоласини қўйиб, чоп этишга тайёрлаётган пайтимизда совуқ хабарни эшитдик.

Афсус!.. Яна бир ажойиб, доно ва зукко мухлисимиздан, муаллимимиздан айрилдик.

80 ёшда ҳам куч-ғайратга тўла, меҳнаткаш бу инсоннинг орамиздан кетганига ачиндик. Начора! Исматуллох ота ҳаммаша таъкидлаганидек ўлим ҳақ экан. Биз у кишини доимо ҳурмат билан хотирлаймиз.

Илоё, Исматуллох отанинг жойлари жаннатда бўлсин.

«Оила ва жамият»
тахририяти.

ОТА - САВЛАТ

Отам... Отажонимни аввало, етимликнинг барча жабру ситамларини бошдан кечирган, меҳнаткаш ва ҳалол инсон сифатида эслайман. Сабуру қаноатли, кўп одамлар яхшилик қилгандилар. Пирю бадавлат, олти фарзанд, 20 набаира ва 18 чеваралар кўриб, 86 ёшида. ҳаммамиздан рози бўлиб оламдан ўтдилар. Отажоним барчамизни ўзлари етаклаб олтий ўқув юртига олиб бориб ўқитдилар. Шу боис ҳаммамиз ҳаётда ўз ўрнимизни топдик.

Инсон ўзи ота-она, бобо-буви бўлгандан кейингина ёшлигида билмаган нарсаларини такрор-такрор таҳлил қиларкан, хатолари учун афсусланаркан. Отаганимнинг ёлғиз укаларидан бошқа ҳеч кими йўқ эди. Ота-онаси, опа-укаларини эслай олмас, аммо, тутинган она, опалари бўлиб уларга жуда меҳрибон эди. Биз уларнинг тутинган амма, буви-

га ота ўрнига оталик қилдилар. Қайси бирининг ўқишга киришига, қайси бирининг оиласидаги муаммоларини ҳал қилишга, яна бирининг касалини даволашга ёрдам берганларини амакивачаларим ханузгача кўзда ёш билан эслашади. Болалигидан меҳра зор отажоним ўзгаларга меҳр улаишсини жуда яхши кўрарди. Пенсияга чиқиб, 20 йил кексалик гаштини сурган отамнинг ошна-оғайнилари жуда кўп бўлиб, улар доимо йўқлаб келишарди. Умрларининг охирида турмуш ўртоғим билан маслаҳатлашиб, онам иккисига қишда туришларига қулай бўлиши учун бир хонали уй олиб бердик. Қишининг совуқ кўнлари ўтгандан кейин эса болачақа, набира-абиралардан тортиб, яқин оғайниларигача совға-салом олишни унутмас эди. Келинларимизнинг айтишича, тан-

СИЗНИ ҚЎМСАЯПМАН...

Отам ҳақида ёзишдан аввал узок ўйладим. Кўзимдан соғинч ёшлари дарёдек оқди. Раҳматлик отам Солиҳов Абдуҷамил Худойберган ўғли жуда сазоватли инсон эди. Ёшим улғайиб боргани сайин, у кишининг меҳрини, сўзларини қўмсаб, энг бебаҳо қадрдонимдан айрилганимни ҳис этаёпман. Отажоним жуда кўп ўзи таниган-танимаган инсонларга мурувват қилар, лекин бу ҳақда гапиришни ёқтирмам.

Базан бизни ёнларига ўтказиб олиб эрта етим қолганликларини, 11 ёшдан бошлаб шу кунгача ҳалол меҳнат қилиб келаётганларини айтиб берарди. Шунингдек, ҳаммамизнинг тўғрисўз, меҳнаткаш ва бир-биримизга меҳрибон бўлишимизни таъкидларди. Отам бизга сабр-тоқатли бўлишни, ўйлаб иш қилишимизни ўқитарди. Бунга онам иккисининг ҳаётларини мисол қилиб кўрсатарди. Айтишларича, улар кўп йиллар фарзанд кутиб яшаган. Иккисининг ҳам қалблари кемтик бўлса-да, бир-бирларини авайлаб, эъозлаб яшаган. Отам дунёқарашни кенг, зиёли ва маданиятли инсон эди. Адабиёт ва санъатни жуда севарди. Оилавий кутубхонамиз жуда бой бўлиб, унда юртимиздаги таникли шоирлар ва чет эл классик шоирларининг ҳам асарлари бор эди. Китоб ўқимайдиган кишиларни ёқтирмамди. "Энг ишончли ва садоқатли дўстинг китобдир!" - деб кўп такрорларди. Шунинг учун ҳаммамиз болаликдан китобни севиб, меҳр қўйиб ўрганганмиз. Зиёли дўстлари билан

тўпланишса, даврани назм билан бошлаб назм билан ниҳоялашарди. - Болаларим улғайса олиб бориб бир Эрмитажни томоша қилдираман, - деб ният қилган отам орзусига етолмади. Ишдан қайтиши билан қўлларига ток қайчисини олиб боғ ва гулзорга кириб кетарди. Ховлидаги гулзоримизда кишин-ёзин илк баҳордан то кеч кузгача турли гуллар яшнаб турарди. У киши ўзлари агроном бўлганлари учун етиштирган кўчатларини қўни-қўшни ва танишларига тарқатишни яхши кўрарди.

Отажоним яшаб ўтган "Ипакчи" маҳалласидаги жуда кўп хонадонларда у киши етиштирган турли мевали дарахтлар ҳозирги кунларда ҳам шигил гуллаб турибди. Меҳнаткаш отам меҳр-оқибат бораида ҳам ҳаммага ибрат бўлгулик эди. Ота, фарзанд, жигар, дўст каби ажойиб хислатлари ҳаммага ибрат бўлса арзийди. Ҳаётнинг аччиқ зарбасига учраб, қанд касалига дучор бўлди. Ҳасадгўй кимсалар туфайли инфарктни бошдан кечирдилар. Тақдирларида бор экан, бир оёқларидан ажраб, ногиронлик аравачасига михланиб қолдилар. Аммо, шунда ҳам ҳаётга бўлган ишонч ва умидини йўқотмасдан, "Аллоҳ севган бандасига дард беради!" - дея тушқунликка тушганлари йўқ.

Меҳрибон падали бузрукворимиз қисқа умрларини жуда мазмунли ва ҳалол яшаб оламдан ўтдилар. Илоҳим отамнинг жойлари жаннатда бўлиб, охиратлари обод бўлсин!

Нигора ИНОҒОМОВА,
Тошкент шаҳри.

ҚАЕРЛАРГА КЕТДИНГ, СИНҒДОШ?

Ёш бўлса-да, кўпчиликнинг қалбидан жой олишга улгурган сеvimли ўқувчим Шамшидин Медетовни бешафқат ўлим орамиздан бевақт олиб кетди. Туман ёки мактабимизда ўтказиладиган кўрик-танловлар, бахс-мунозаралар Шамшидиннинг иштирокисиз ўтмас эди. Қалби тоза, меҳри бир дунё, орзулари бисёр бола эди. У аиниқса шеър ёзишга жуда қизиқарди. Ўзбек ва қозоқ тилларида ижод қиларди. Шамшидин Ватани, онажонларимизни, табиятни мадҳ этишни ёқтирарди. Ён дафтарчасини варақлаб, унинг шеърларини ўқир эканман, беихтиёр кўзимга ёш келади:

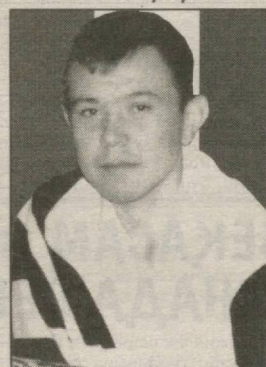
Ўйлаб кўрсам ўн саккизга тўлибман,
Мен ҳам катта ҳаётга қадам қўйибман.

Жамиятнинг бир аъзоси бўлибман,
Бундан ортиқ бахт борми дўстлар!

Ха, бувижони уни ҳаммаша қуёшдек порлаб туриши учун Шамшидин деб исм қўйди... Шамшидиннинг орзулари кўп эди. У шифокор бўлиб эл соғлиғи йўлида хизмат қилмоқчи, элининг муносиб фарзанди бўлмоқчи эди ва шу мақсадда тиббиёт олийгоҳининг талабаси бўлди. Унинг қувончи чексиз эди. Бирок...

Мен ва ўқувчиларим синфимиз фахри бўлган Шамшидиннинг айтган сўзларини, қулгуларини ҳеч қачон унутмаймиз.

Шамшидиннинг бувижониси, ота-онаси, барча қариндошлари! Қад-диларингиз ҳеч қачон эгилмасин.

Оллоҳ сизларга сабр ато этсин.

Синф раҳбари Мухаббат ХИДИРНАЗАРОВА,
35-ўрта мактаб.

Қора кўзу, қайрилма қош,
Қаерларга кетдинг синғдош.
Юрар эдик беш йўлдан,
Сурардик давру даврон.
Бўлиб девқомат полвон,
Сафимиздан кетган синғдош.
Отанг қолди бағрини тирнаб,
Онанг қолди юрагин доғлаб.
Аканг қолди гўдакдек бўзлаб,
Армон билан кетган синғдош
Чалинганда тўйида тарона,
Юрагимиз бўлар вайрона.
Ҳамма боқар бизга ҳайрона,
Кувё бўлмай кетган синғдош.
Дўстлари СУНАТ, ЖАРКНБЕК,
АКМАЛ, МАННОП, ҲАМИТ,
Тошкент вилояти, Чиноз тумани.

Телевидение орқали мунтазам кўрсатилаётган сериалларнинг савияси пастлиги, улар орқали Фарб мафкура-

Эй, биродарлар, уйлаб-уйламай бировга қора чапламанг, эрта бир кун бу қора ўзингизга қайтади, дегим келади.

Айтишлари-ча, бир ақл-

га бориб етган бўлса?

Агар шу ҳол юз берган тақдирда ҳам ўша мақола сўнгида унинг юзига "тарсаки уриш" керак эмасми? Муаллифнинг хайрихоҳлиги бошқа яна шун-

ҒИЙБАТ

си халқимиз онгига тобора кўпроқ сингиб бораётгани, баъзи ёшларни дидсизликка олиб келаётгани ҳақида кўп гапириляпти. Лекин бу қайғуришлар кумга синган сувдек самарасиз қолмоқда. Ажабланирлиси шундаки, ушбу маданиятимизга ёт сериаллар халқимизни майда-чуйда ғийбатлар домига ҳам тортиб бормоқда.

Илгари зиёлилар илму урфондан, фан ва тафаккур олами муаммоларидан бахслашишарди. Оддий халқ эса гап-гаштакларда ҳазил-мутойба, лофу латифалар билан ҳангомалашиб кўнгил ёзарди. Энди-чи? Менинг назаримда, ҳозир ҳар икки тоифа кишилар ҳам "мириқиб" ғийбатлашаётган бўлиб қоляптилар. Энг ёмони, бундай чиркин одатнинг мухтарам эркаклар орасида ҳам урчиб бораётгани ачинарлидир.

Ўша Фарб сериалларидаги каби бизда ҳам кимнинг қорнида неча ойлик боласи бору ва у "кимники" эканлиги, бировнинг қанча мол-мулки-ю нечта хотини борлиги, ўзганининг порохўрлиги-ю кимнинг яна қандайдир айб-хатолари ҳақида бамайлхотир гап айланаверади, айланаверади. Энг ёмони шуки, ҳеч ким ўша айбдорга юрак ютиб, сенинг мана бундай камчилигинг бор, мана бундай татога йўл қўйясан, деб очик-ойдин айтмайди, тартибга чакирмайди. Ғийбат халқаси тобора кенгайиб бораверади.

Катта бир қорхона раҳбарининг ўғли янги бир маҳалладан уй сотиб олди. Иттифоқо, ўша маҳаллада раҳбарнинг ходимаси яшар экан. Табиийки, меҳрибон ота ўз ўглининг хонадонига тез-тез бориб турган. Кўнгли қора одамлар эса ўйламай-нетмай, "Фалончининг ховлиси ёнида раҳбарнинг машинаси туради", - дея ғийбат қилишган. Бечора аёл эса қуруқ тухматни елкасида кўтариб юрибди. Ҳўш, бунга ким айбдор?!

ли одам хотини билан ажрашаётганда, ундан завжасининг қайси айби учун шу қарорга келганини сўрашибди. Шунда у: "Агар хотиним билан ярашиб кетсам, ўз жуфти ҳалолимнинг айбини очган бўламан. Мабо-до, у билан орамиз очил бўлиб, яна қайта турмуш қилса, бировнинг хотинини айбини очган бўламан. Шунинг учун индамаганим маъқул", - деб жавоб берган экан.

Ҳўш, бизнинг

оғир

гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

Ҳозирги замонда матбуот ом-

мавий ахборот воситасигина эмас, кишилар онгига таъсир этувчи ўткир қуролга айланган экан, ҳар бир сўзимизни ҳуш-ёрлик билан айтишимиз керак

замондошларимиз қандай йўл тутаяптилар? Давраларни-ку қўйинг, ҳатто оммавий ахборот воситалари, борингки, "қўшиқлар"и орқали ҳам бир-бирига тош отиб ғийбатлашаптилар. Дарвоқе, сериалларгина эмас, "сариқ матбуот" ҳам ғийбат, олди-қолди гапларнинг урчишига ёрдам берапти. Яқинда шундай газеталардан кибрига кўзим тушиб қолди. Эмишки, бир ўзбек аёли Америкага мутахассис сифатида ишга бориб ва ўша ерда америкалик инглиз (!) билан дон олишиб, бола ҳам орттирибди. Уйга қайтиб, яна ҳеч нима бўлмагандек яшай бошлабди.

Аслида у ёққа эмизикли бо-

лани ташлаб келган, улдасидан чикса, биратўла қайтиб кетмокчи экан. Лекин бунинг улдасидан чиқолмабди ва ҳозир икки ўт орасида юрганмиш. Фожеа шундаки, муаллиф бу ҳақда ўта бамайлхотир, ўша кимсага нисбатан хайрихоҳлик билан ёзаяпти. Наҳотки, аёлларимиз шу даража-

оғир гуноҳ

дай ҳолларга йўл очиб беради-ку!

ЯХШИ ЯШАШГА ҲАҚЛИМИЗ-КУ..

Ватан тараққиёти, унинг тинчлиги маҳалланинг кўркемчилиги, фаровонли-

мадан чоғи...

Маҳаллада ишсизлар сони 2005 йилда янада ошди. Бу ерда бирорта ҳам кичик қорхона йўқ. Ахир ёшлар бекорчиликдан зарарли одатларга берилиб кетиши мумкин-ку! Ваҳоланки, маҳаллада кичик қорхона қуриш учун имкониятлар етарли.

Аммо бунинг учун озгина эътибор зарур. Маҳаллани, у ерда истиқомат қилаётган инсонларни, келажак-ёшларни, қолаверса жамиятни ўйлайдиган, ўз тақдирини уларнинг фаровонлиги билан тенг кўрадиган жонқуяр раҳбарлар керак. Менинг ушбу фикримга сиз нима дейсиз ватандош? Ахир биз ҳам яхши яшашга ҳақлимиз-ку!

Шундоққина маҳалла марказида жойлашган авария ҳолатидаги ҳўжалик бошқарув биносини кўриб, дилим ғаш бўлди. Аста-секин кутубхона деб кўрсатишган томонга йўл олдим. У ерда нам торган китобларга қараб: "Наҳотки маҳалла раиси маънавияти қашшоқ раҳбар бўлса?!", - деб хайрон қолдим...

Маҳалланинг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Улар учун умуман шароит йўқлиги ажабланирли бир ҳолдир. Ҳозир юртимизнинг ҳар бир гўшасида спортга эътибор берилётганини бу жой раҳбарлари сезиш-

Келинлик даври ҳаётнинг энг гўзал, тақорланмас, шу билан бирга энг масъулиятли давридир. Халқимизда: "Келинлик келаси йилда сина", - деган нақл бор. Бу дегани бирор йил у си-

чоғи ва егуликлар кўтариб келиб қолади. "Бечора қизим улгуролмай қолапти, шекилли", - деб. Бир томондан қизга ачинасан, иккинчи томондан "Шу нарса шартмикан?" - деб ўйлаб

Шавкат БОЗОРОВ, Самарқанд вилояти, Пойарик тумани, Катта турк ж/х "Турки-бола" маҳалласи.

АХВОЛИНГИЗ ҚАЛАЙ,

новда, кузатувда бўлади. ўзи ҳам ўзини омонат сезади. Унинг ҳақиқий феъл-атвори ўша оилага кўникиб олгандан кейин кўрина бошлайди. Келинлик даври шундай мураккаб жараён, бунинг устига у талаба бўлса-чи? Ана унда бечора қизнинг зиммасига икки ҳисса масъулият юкланди деяверинг. Негаки, талабалик ҳам инсон ҳаётига, келажикига пойдевор қўювчи паллада. Шундай қилиб, талаба келин икки томонлама курашишга мажбур бўлади. Бир томонда янги оила, янги тутум, қуёв, қайнона-қайнота, қайноб-ўйинларнинг кўнглини олиш керак, иккинчи томонда орзу-мақсадларига элтувчи йўл: билим олиш, имтихону синовлар, ўзига яраша ташвишу талаблар.

ТАЛАБА КЕЛИН?!

Ана шундай ҳолда талаба келинга ёрдам бериш, уни қўллаб-қувватлаш атрофдагиларнинг бурчи эканлигини қўпчилик унутиб қўяди. Баъзи дўгоналаримиз янги хонадондаги яқинларидан хурсанд бўладилар, уларнинг шароит яратиб, қийинчилик давридан ўтиб олишларига имкон бераётганларидан сўнадилар. Баъзи қизлар эса оиладаги муҳитдан эъзилиб, тушқунликка тушиб қоладилар. Ҳам жисмоний, ҳам руҳий зўриқшлар уларни толиқтириб қўяди. Бунда кўпроқ оғирлик талаба келиннинг онаси зиммасига тушади. Бир дўгонамизнинг онаси баъзан термосда

қоласан. Ахир, ҳар қандай бўшбаёв қиз ҳам бир пиёла иссиқ чойини эплаб ичиб олади-ку. Қизларнинг кўнглига ҳадеб қарайвериш ҳам яхши эмас. Ортиқча меҳрибонликлар уларни талтайтириб, курашчанлик руҳини сўндириши мумкин. Демак, бу борада ҳам ҳамма нарсанинг меъёри бўлгани яхши. Олий ўқув юрларида ҳам талаба қизлар эътиборга олинб, улар маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватланса, нур устига аъло нур бўларди.

Хуршида РАҲИМОВА, Андижон Давлат тиллар Педагогика институти 3-курс талабаси.

БЕҚАСАМ ВА ШОЙЛАР ЯНАДА СЕРОБ БЎЛСА!

Мустақиллик шарофати билан Ғуздор туманимиз таниб бўлмас даражада ўзгариб бораляпти. Кенг, раван қўчалар, эски бино ўрнига қад кўтараятган кўп қаватли турар жой ва жамоат бинолари, турли безаклар билан товланиб турган ҳўсусий дўконлар, дорихоналар, битиш арафасида турган тўрт қаватли туман ички ишлар идораси шаҳримиз ҳўсусига хўс қўшиб турибди.

Ҳўқуматимиз бераётган нафақалар, ҳам таъминланган оилаларга ёрдам пули ажратилиши ва бошқа имтиёзлардан туман халқи гоётада миннатдор.

Ўзбекистон аҳолисининг яримдан кўпини ёшлар ташкил этади. Шундай ривожланиб бораётган замонда ёшларимиз яхши ва чиройли кийим-

лар кийишни истайди. Доно халқимизда: "Бозори бойнинг эли тўқ бўлади", - деган гап юради. Яқинда Ғуздор тумани бозорига бордик. Бозор кенг, сабзавотлар, ширинликлар, гуруч ва бошқа маҳсулотлар тартиб билан жойлаштирилган. Бозорни айландик. Бўйидан эни узув савдо расталарида газламалар хилма-хил - истаганча топишингиз мумкин. Буюмларни кўриб кўнглингиз яйрайди. Қай бирини танлашни билмай шошасан киши. Аммо биз истаган беқасам ва шойи йўқ.

Бир сотувчи йигитдан: "Шойи борми?" - деб сўрадик. Тах-тах бўлиб, уюлган матолар орасидан кидириб: "Манави шойи, аммо қизларга қўйлак бўлмайди, кўрпага жилт бўлади", - деди.

Бозорни қайта-қайта айлансак ҳам, шу аттор кўрсатган шойи-

дан бошқасини учратмадик. Беқасамнинг эса ҳеч бир хилини кўрмадик.

Телевизордан Тамарахонимнинг ола дўппи, беқасам тўн кийиб, рақсга тушибди. Муқаррама Турғунбоевнинг беқасам тўн кийиб "Тановар"ни ижро этганини, гоҳида "Баҳор" дастасининг беқасам кийиб, рақсга тушиб, баҳор фаслини эслатганини кўриб шодланаман.

Беқасам ва шойидан тикилган буюм ҳар қандай инсонга ярашади ва чиройли кўрсатади. Қадриятларимиз қайтадан тикланаётган замонимизда ёшларимиз ҳам бир кийган миллий либосларимиздан баҳраманд бўлсалар, энг муҳими ҳаво ўтказадиган табиий газламалардан тикилган кийим кийсалар мақсадга мувофиқ иш бўларди...

Йўлдош Авиҳўгли МАЛЛАЕВ, Кекса муҳбир, Қашқадарё вилояти, Ғуздор тумани, Жонбулок қишлоғи.

Дўкандан эрта тонгда Робия опа билан сут олиб қайтаётсак, Инъом ака аллақачон уйдан чиқиб, скамейкадаги жойини эгаллабди.

Инъом аканинг аҳволига қараб, тонг саҳарлаб кўчада нима бор, уйда ўтирса бўлмасмикан, деб ҳайрон бўлдим. Робия опа ачиниб турганимни пайқаб: "Сен билмайсан, Инъом ёшлигида қандай йигит бўлган. Йигитмисан йигит эди!" - деди, сўнг қаддини ғоз тутиб мана бундай юрарди, деб қоматини ростлади. Ўриндиқда ўтирган, кир, ғижим кўйлак, шалвараган шим кийган, соч-соқоли ушиб бўйинини тутиб кетган Инъом акага қарайман-у, ўша барваста йигитни кўз олдимга келтиришга тиришаман...

...Инъом уйланиганига уч ой бўлапти-ку ҳалигача Замира билан бир мундоқ яйраб келин-кўвўлик гаштини сургани йўқ. Яхши кўриб уйланди-ку, ахир у ҳам кўнгли борлигини билдирган эди. Кўнглида нима бор, нега бирор марта чехраси ёришмайди, қачон қарасанг калондимоғ. Инъомни кўрса энасаси қотиб ҳовлининг пастига тушиб кетади. Ёки назарига илмайдими? Ахир шу ниятда уйланимиди?

- Замира, - деди бир куни тоқати тоқ бўлиб. Мени... мени ёқтирмайсан шекилли-а, хафа бўлмагин-у... - У хотинининг кўзларига меҳр билан тикилди - шу ҳам турмуш бўлди-ми?

- Нега ёқтирмас эканман, - деди хотини кибр билан, - нима, ёқтирмаман деб бир ками кетингиздан ялиниб юришим қолувдими, сираям ялинмайман, бўлганим - шу!

Инъом анграйиб қолди, демек, ёмон кўрмайди, балки одати шунақадир, кейинчалик ўрганиб кетар. Бир оғиз ширин сўз ўрнига қанча гапни гапириб ташлади-я! Тавба.

- Майли, бўлди, - деди Инъом бироз таскин топангдек. Лекин хотинининг терслигидан кўнглининг аллақаери дарз кетди...

Замира ўз уйда янгаси билан акаси ўрталарида бўладиган моҳарони кўп кўрган. Янгаси арзимаган ишни буюраверади, акаси елиб-югураверади. Ховлилари катта эди. Ошхона ховли этагига. Уйлар юқорида. Ушанда Замира ўз хонасида имтиҳонларга тайёрланиб ўтирар, онаси эса касалхонада эди. Янгаси эндиғина ишдан келиб ечинаётган Самадни ошхонадан туриб бор овози билан чақирди:

- Самад ака, картошкани чайиб бери-инг, тез бўлинг, пиёз қуйиб кетаяпти. - Самад йўл-йўлақай кўйлагининг тугмасини солиб, югуриб ошхонага келди, картошкани чайиб унга узатди.

- Аҳмаднинг кўйлагини алмаштиринг, жикка хўл қилибди. - Самад ўғлининг кўйлагини олгани уйга кираётса хотини яна чақирди, - Самад ака, қарасангиз-чи, эшик тақиллапти.

- Хўп, эшитдим, ҳозир... - Вой, қадамнингизни тезлатинг, талқон еб, сизни сувга юборадиган-да!

Самад хотинининг буйруқларига ўрганиб қолган, ҳозир мабодо: "Ўзинг-чи, ўзинг! Ўзинг нима қилсан, ҳаммасини менга буюраверасанми?" - деса борми,

кўринг томошани! Уйни бошига кўтариб йиғи бошлайди. Аразлайди, тугунини тугади-ю, онасиникига кетади-қолади. Самад гап кўпаймасин, арзимаган ишлар-ку, деб югургани-югурган.

- Эрга бўш келманг, - деб ўргатди янгаси тўйдан олдин. Гах, деганда кўлга кўнадиган қилиб олмасангиз-чи, ҳозир чакқон оймичалар кўп, биттаси илади-кетади, журналда ўқувдим: дунёда қиз кўп туғилармиш, ўғил оз... Шунинг учун ҳам кўп қизлар эрсиз, қари қиз... Замирахон, мен дўстлигимдан айтапман сизга, орқангиздан ялинадиган қилиб олинг.

Ҳозир лоп этиб янгасининг ўша гапи эсига тушди.

- Менга қаранг, - деди у кўзларини чақчайтириб, - агар бирортасига кўз олайтирсангиз кўрасиз-а!

- Нималар деясан? Қўйсанг-чи, йўқ нарсаси рахш қилишининг қара-я, - кулгуси кистади Инъомнинг.

Ойлар, йиллар бир-бирини қувалаб ўтаверди. Даврон атак-чечак юра бошлаганда Ҳалима туғилди. Инъом Замиранинг совуқ муносабатини сира ҳам ҳазм қилиб

- Битта илтимос бор, малол келмаса, машинангиз турганини кўриб чиқиб келаятувдим.

- Майли, бемалол, нима илтимос экан?

- Иш тикиб ўтираверибман, кеч бўлиб кетибди, топшириб келишим керак, барака топгур, элиб қўйинг.

- Ҳа, майли, олиб чиқинг.

- Ҳозир, - деганча Фариди кўчанинг нариги бетигаги уйга кириб кетди. Шу заҳотиёқ катта тугунни зўрға кўтариб чиқди, кетидан ойисни ҳам катта сумкани олиб чиқиб Инъом билан сўрашди. Инъом тугунларни машинанинг устига олди.

- Бир кунлигингизми булар, Фариди-хон? - Инъом машина моторини ўт олдиранган тугунларга ишора қилди.

- Кечагиси ҳам бор, ҳар икки кунда топшираман-да, - жилмайиб тушунтирди Фариди.

Машина кенг асфальт йўлдан елдек учиб бораркан, Фариданинг сочлари шамолда тўзғиб, юзларига урилади: -

Муҳаббат ТУРОБОВА

УМР ДАРЁ

ҲИКОЯ

кетолмади. Ишдан қайтгач, хотини билан ўтган-кетгандан гапиришиб ўтиргиси, бир пиёла чой устида болалари билан чақ-чақлашгиси келади. Ёмон кўргани чойхонага чиқиб, чойхона-ғийбатхона, дейди Инъом. Уйингда оёқ-қўлингизни узатиб, ёнбошларингиз даам олганга не етсин!

Эсонга бош қоронғи бўлганда Замира бутунлай ўзгариб қолди. Инъомни кўришга кўзи қолмади, эшикдан кириб келиши билан "уфф, нари тулинг, яқинлашманг, сиздан бензин хиди келаяпти", - деб девор тагига югуриб кетди. Ўқчиб-ўқчиб тинкаси қуриди, ранги оппоқ оқариб, кўзлари жикка ёшга тўлди, қовоқлари салқинган, сочлари тўзгиган. Унинг бу ҳолатига ҳам ачиниб, ҳам ҳайрон бўлиб турган Инъом кўзига янаям совуқ кўриниб кетди. Шунинг билан тортаяпти бу азобларни.

"Вой, ҳозир ўлиб қоламан, вой жоним, йўқолинг тезроқ, кўчага чиқсангиз-чи, мундоқ эркак-ка ўхшаб бир пас чойхонада ўтириб келинг! Сизни кўрсан кўнглим айнайди, - у хўн-хўн йиғлай бошлади, раҳмингиз келсин, қилча қувватим қолмади", - бир кўлида рўмолини ғижимлаб, бир кўли билан деворга суяниб, телбаларча таптап қадам босиб уйга кирди, кроватга ўзини ташлади, лекин шу заҳоти туриб яна девор тагига югурди. Инъом аста юриб кўчага чиқиб кетди. Кўчада нима қилишни билмай бир пас у ёқдан - бу ёққа юрди, аксига ўртоқлари ҳам кўринмайди. Боши қаттиқ оғриб, юраги сикилиб кетди. "Падарига минг лаънат бунақа ҳаётни", - пичирлади унинг лаблари.

- Инъом ака, - деган овоз эшитилгандай бўлди ҳаёлида. Ким чақирарди, хотини бу ҳолатда ётган бўлса, қулоғига чалиндими, у чақиргандек туюлдими, балки чарчаганидандир, мияси ғовлаб борарди.

- Карамасиз-а, - рўпарасида қулиб турган кўшинини кўрмабди, - чақирман, ўзингизни эшитмаганга олсангиз-а...

- Э, Фариди-хон, яхшимисиз, кечирасиз, эшитмабман.

- Жа, ҳаёл суриб турибсиз, тинчликми?

- Ҳа, тинчлик.

ҳозир янги нусха тикаяпмиз, у эски нусха сўзоналарнинг даври ўтди. Юбилейга атаб ўзим янги нусха кашф этдим, кенгашда тасдиқлашгач, бутун цех шу нусхадан тикаяпти, ҳа, чет элларга ҳам машхур бўлиб кетган ишларимиз. Ўзиям жуда чиройлик, худди жонли гулзор дейсиз, нақ кўзни олади, - Фариди завақланди, тўлиб-тошиб, аллақандай ҳажжон билан гапирар эди.

- Қосимдан дарак борми? - Инъом йўлдан кўзини узмай сўради.

Фариди бирдан маънос тортиди. Ҳозирги кўтаринки кайфияти зумда йўқолди, билади-ку, ўйлади ичиди, сўраб нима қилади, у хўрсиниб Инъомга қараб қўйди. - Дарак қайда дейсиз, эшитмаганимиз "Янги ёрни кўрганда, эскидан кечмоқ керак". Юриб-юриб бир кун тавбасига таяниб келади-ю, лекин кеч бўлади". Фариди оғир хўрсиниб, сочларини тўзатди. Ойнадан йироқларга назар ташлади. Инъом ичиди: "Меники ҳам сеникидан баттар" - дерди.

- Келинг, қулимсиради Фариди, - бўлар иш бўлди, бўёғи синди, бу ёёғи энди тани соғлиқ бўлсин. Ойим: "Учта боланг - учта эр!" - дейдилар. Ўз гапи ўзига таъ-

сир қилиб шарақлаб қулиб юборди. Инъом ҳам қулди. Бу бегубор қулгудан негадир тани яйраб кетди, руҳи енгиллашди, кайфияти шу қадар кўтарилдики, бутун ташвишларни унутди, назарида шу кетишда кетаверса, кетаверса; сира йўл тугамаса, қандай маза бўларди-я? Замира эсон-омон қутилиб олса, яхши бўлиб қолади, ҳозир... шу аҳволда бўлгани учун асабий... Бошқорончилиги оғир ўтади. Ҳаёли хотинига уланди. Ҳозир кўчага қувилганини ҳам унутиб, бир кўлида рўмолини ғижимлаб деворга суянгачна мадорсиз турган икки йигит ва бир аёл чиқиб юкларни тушириб олишди.

- Раҳмат, Инъом ака, овоза қилдим сизни, яхши этиб олинг, - деб самимий миннатдорчилик айтиб Фариди ичкарига кириб кетди.

Инъом машинани ўнглаб буриб олди-ю, лекин кетмади. Фариди ишни топшириб, ҳисоб-китобни тўғрилаб чиқса Инъом кетмабди. - "Вой, яхшиман кетмаганингиз, қандай яхши одамсиз-а, ақлларингиз садағаси кетсангиз арзийди, олиб келдингиз - энди обориб ҳам қўясиз", - у кула-кула ўриндиққа жойлашиб олди. Уйга келганда Фариданинг ойиси: "Чой тайёр, бир пиёлагина ичмасангиз хафа бўламан", - деб туриб олди, Инъом кампирнинг раёини қайтара олмади. Кирди. Сўрига топ-тоза кўрпачалар солинган, ховлига сувлар сепилган, озода. Токлар бир текис таралган, саранжом-саршита, файли эди ховли. Шундай уйни, дилбар хотинни ташлаб қаёқларда тентираб юрган Қосимдан ижирганди. Қани энди менинг хотиним ҳам шунақа очик чехрали, бегубор бўлса, у ўз уйини бу уй билан солиштирар, Замиранинг муомаласини Фариданики билан таққослар, унга хаваси келарди...

- Олинг, ўргулай, олиб ўтиринг, - кампир чой узатди, қараса бир-пасда дастурхонни турли ноз-неъматлар билан тўлдириб юборишибди. Икки пиёла чой ичиб, хайр-хўшлаб кўчага чиқса, нарироқда Замира ўқрайиб турарди. "Оббо, - ўйлади Инъом, - ҳозир ёмон кўнгилга бориб, бир шарманда қилмасайди". Худди айтгани бўлди.

- Энди тушундим! - деди икки кўлини белига тираб, - энди тушундим! - Унинг лаби титраб, тез-тез нафас оларди. - Шунақа ифлосман денг! Вой! Ифлос-ей!

- Олдин уйга қирайлик, уйда ҳаммасини тушунтирмаман, уйга киргин, сен-ки, Замира, ўзингни бос. - Инъом индамай уйга кириб кетаверай деса, Замира шаллақилик қилиб Фаридалар уйига кирса-чи, унда нима деб ўйлашади. - "Замира", - Инъом кўлидан ушлади, - "Қўйиб юборинг қўлимни, хоҳласан қираман уйга, хоҳламасам йўқ! Сиз топганда мен тополмайманми? Эри кетиб қолиши бежиз эмас экан-да!..."

Инъом индамай юрaverди, Замира ораксидан гапириб келаверди:

- Кўндан бери дон олишиб юрасизми-а? Гапиринг! - Замира ўқраб йиғлаб юборди. - Мен ит азобиди яшапман, ичимга туз кирмапти, бола бир мен учунми?! Бўлди! Тугмайман! Эртагаёқ бораман-у, олдириб ташлайман. Қўлингиздан келганини қилинг. Мен ҳам эрта кетаман, тун ярмида қайтаман. Бир давр сурайки, чапак чалиб қолаверинг.

- Ўзингни бос, Замира, йиғлама, ҳозир санга сикилиш мумкинми! Йиғлама! Мен тушунтирай ахир! - бақириб юборди Инъом.

- Керакмас! Ишонмайман, ишонмайман! - Замира ўзини ўзи уриб узоқ йиғлади. Кўзлари шишиб кетди, юзлари қизариб, оёқлари тортишиб оғрий бошлади.

Ухлаб ётган Даврон билан Ҳалимани уйғотиб, кийинтира бошлади.

- Нима қилаяпсан, шу ярим кечада...

- Ишингиз бўлмасин мен билан, сиз ўша бузук Фаридани машинангизда айлантириб келганда мендан сўрадингизми! Йўқ! Нега мен сиздан сўрашман керак! А! Кетамиз! Бир жой топилар! "Ойиси йўқ - борарга жойи йўқ", - деб ўйлайсизми!

(Давоми 16-бетда)

Илгор! Салом менинг бағритош бевафогинам. Тақдир тақозоси билан, мен сиз билан танишдим. Биз фақатгина салом-алик қилардик.

Шундай кунларнинг бирида, мени ёқтириб, севиб қолганлигини айтдингиз. Мен сизга ўнчалик эътибор бермадим, айтган сўзларингизга ҳам. Чунки, ўша вақти ҳеч бир йигитга эътибор бермасдим. Кунлар тез ўтарди. Сиз бўлса, мени ўз холимига қўймасдингиз. Мен ўша вақтлар сизни ҳаттоки бир зум ҳам ўйламадим. Лекин кейинчалик ўзгара бошладим, мен сизни кўпроқ ўйлайдиган бўлдим. Одамлар орасидан сизни излайдиган бўлдим. Шунанглаб етдимки, мен сизни ёқтириб, севиб қолгандим. Лекин гўрурим кучли эди. Сизни севсам-да, аммо "йўқ" деб, жавоб бердим. Сиз эса: "Севгим рост, сизни севаман!" - деб менинг бошимда парвона бўлардингиз. Мен ҳам сизга бора-бора ўғраниб қолдим. Бир амаллаб, севишимни сизга билдирдим. Сиз хурсанд эдингиз. Биз ҳар кун бўлсам-да, ҳар замонда учрашиб турардик.

Шундай кунларнинг бирида сизнинг севгилингиз борлиги маълум бўлиб қолди. У қиз менинг ёнимга келиб, сиз билан 6 ой гаплашганлигини айтди. Бу воқеани яхши эслайсиз. Мен сизга ўша пайтда бир қанча саволлар бергандим. Биринчи саволим: "Мени танлайсизми ёки..." Шу саволимга сиз аниқ жавоб бера олмадингиз... Ўша вақт сизга билдирмасам-да, қалбим чил-чил бўлиб синганди.

Илгор мен сизга қаттиқ ишонардим. Орзуларим кўп эди. Шу воқеадан сўнг кўп ўйлаб кўрдим. Қанчалик оғир бўлмасин, сизни унуттишга қарор қилдим. Ўша кун сизга атаб шеър ёзган эдим. Шеъримни тугатдим, аммо сизни ўйлашимни тугатолмадим. Шу воқеадан сўнг, сизга гапирмай қўйдим. Фақат энди сизни тушларимда кўрардим. Сиздан ўзимни олиб қочадиган бўлиб қолдим. Орадан кунлар, кунлар ортидан ойлار ўтди. Биз бир-биримизни учратиб қолсак, худди бегоналардек ўтиб кетардик.

Шундай кунларнинг бирида тақдир сиз билан мени учраштирди. Сиз ўзингиз биринчи бўлиб салом бердингиз. "Сизда гапим бор, гаплашиб олайлик", - дедингиз. Ёнимда дугонам ҳам бор эди, у кетди. Мен ҳам кетмоқчи эдим, сиз қўлимдан ушлаб: "Илтимос, ҳаммасини тушунтираман, мени эшитинг", - дедингиз. Мен эса гапим йўқлигини айтдим. "Сизнинг гапингиз бўлмаса, менинг гапим бор", - дедингиз. Кейин тўхтадим ва сизни тинглашга тайёр эканлигимни айтдим. Нима учун у қиз билан гаплашганлигини менга тушунтирдингиз. Қариндошларингиз: "Яхши қиз, гаплашиб кўринг", - дедингиз. Чунки сизга гаплашганлигини, уни севамаганлигини айтдингиз. Ўйдагиларингиз уни келин қилмоқчи бўлганлигини, сиз у қизга ўйланмаслигини айтиб: "Илтимос, сиз мени тушунинг, қисқаси муҳаббатимизни тиклайлик", - дедингиз. Бу сўзингиз мени эсанкратиб қўйди. Ўзимни базур тутиб турдим. Сизга: "Энди муҳаббатимизни тиклашнинг иложи йўқ", - дея жавоб қилдим. Лекин мен ич-ичимдан хурсанд

эдим. Чунки мен сиз билан аразлашган бўлсам-да, фақат сизни кутиб яшардим. Сиз, "Нима учун севгимизни тиклашнинг иложи йўқ", - деб сўрадингиз. Бу саволингиз жавобсиз қолди. Ўзингизга қарасам, мени виждон азоби қийнади. Кейин мен уйга кетдим. Уйга келиб, кўп мартаба ўйлаб кўрдим. Аммо сизга сабабини айтмадим. Бу сабабини мана сизга энди айтмоқдаман. Сиз билан араз

лашиб қолганимиздан сўнг, тушкун ҳолга тушиб қолдим. Аламимни кўз ёшларимдан олардим. Шундай кунларнинг бирида дугонам менга маслаҳат берди. Унинг маслаҳати шундан иборат эди: "Илгор сенга хиёнат қилди. Сен бўлса, битта йигитни деб йўқлайсан. Бошқа йигитларнинг севгисини қабул қилмайсан. Ундан кўра бошқаси билан бир гаплашиб, кўргин, балки шунда уни унутарсан. Чунки бир кишини унутуш учун, ўрнига бошқа бир киши керак бўлади", - деб тушунтирди, дугонам... Мен жуда сиқилиб кетганлигим учун дугонамнинг маслаҳатига кўнмдим ва у айтган йигит билан икки кун гаплашдим. Биласизми, мен иккинчи кун у йигит билан учрашганимда, сизга хиёнат қилганлигим учун ўзимдан нафратландим. Лекин сизни ишонтириб айтаманки, у йигит билан орамизда ҳеч нарса бўлгани йўқ. Мен шундан сўнг, бошқа киши билан учрашсам ҳам, сизни ҳеч қачон унута олмамлигимни англаб етдим. Уйга келдим, шу йигит ўрнига сизни қўйиб кўриб ҳаёл сурдим ва бирдан вужудимни нисбатан нафрат эгаллаш бошлади. Бахтимга ўша кун уйда ҳеч ким йўқ эди. Мен сизга хиёнат қилганлигим учун ўзимни ўлдирмоқчи бўлдим. Қўлимни бир неча бор лезвия билан кесдим. Қўлларимдан қон оқа бошлади. Тўғри соат 11лар эди. Яна сизни ўйлаб, ўхлаб қолибман. Кўзимни очсам, тоғ отган. Пол устидан анча қонлар тоғган. Бармоқларим оғриқдан мени худди уйқудан уйғотгандек эди. Мен у йигит билан орамизда ҳеч нарса бўлмасиданоқ, учрашмасликка қарор қилганлигимдан хурсанд бўлдим. Нима бўлса бўлди, деб қўлимни дока билан боғладим. Вақти келиб сиз қайтсангиз, нима дер эканман, дея ўйладим. Лекин сизнинг қайтишингиз номаълум эди.

Қўлим боғланганлиги учун дугоналарим орасида гап-сўзлар тарқалди. Нима эмиш, мен у йигит учун ўзимни ўлдирмоқчи бўлибман. У йигит ҳаммага шундай де-

ганмиш. Бунинг сабаби ўша йигит дугонамдан: "Нимага дугонангиз қўлини боғлаб юрибди", - деб сўраган. Дугонам эса: "Сизни яхши кўрганлиги учун", - деб жавоб берибди. Йигит мендан: "Шу гаплар ростми?" - дея сўради. Мен: "Ха", - деб қўя қолдим. Чунки сиз учун қўлимни кесганлигимни ҳеч ким билмасди. Ўйдагиларимни: "Йиқилдим, қўлим қайрилиб кетди", - деб алладим. Одамлар нима деб ўйлаши мени қизиқтирмасди. Бир кун келиб ҳақиқатни ўзингизга айти-

ёки йўқми - бу ўзингизга боғлиқ. Бироқ мен ўзимни оқламоқчи эмасман. Фақатгина сизга юрагимдаги сўзларни айтиб, ўтдим холос. Энди мени тушунгандирсиз. "Сиз нимага ўзгаргансиз, мендан ўзингизни олиб қочасиз?", - дердингиз. Мана, ўзингизга қарай олмаганимнинг сабаби шу. Лекин мен сиз билан дилдан гаплашсам, орамизда ҳеч қандай сир бўлмаса дейман. Сиз мана шу сўзларимни ўқиб кўриб, менга хулосангизни айтасиз, деган умиддаман. Фақат бизнинг энг қатта хатомиз шуки, бир-биримизга аччиқ қилиб, ўзга инсонлар билан учрашдик. Оқибатда барибир бир-биримизни унута олмаганимизни англаб етдик. Ва сиз менинг олдимга қайтдингиз. Лекин мен сизни кўзларингизга қарай олмадим, мана барча гапларни билиб олдингиз. Яна шуни бир бор айтаман, аниқ билингки, у йигит билан муносабатларимиз яқин эмасди. Ҳа, айтгандек, яна бир гап. Ўша йигит менга шундай деган эди: "Агар мен билан учрашиб турмасангиз, сен тўғрида шундай гап-сўзлар чиқараманки, сенинг номинг эмон отлиқ қиламан"... Ва бу иш уни қўлидан келди ҳам. Аммо менинг қандайлигимни инсонлар билганлиги учун, бўлиб ўтган гап-сўзларга кўплар ишонишмади. Балки сиз ишонгандирсиз, мендан яшираётгандирсиз. Сизни унутмоқчи эдим. Бироқ сиз яна менга умид бериб қўйдингиз. Балки синаб кўргандирсиз. Лекин мен сизни самимий севаман. Сиздан сўнгги илтимосим, менга қалбингиздаги сўзларингизни айтинг. Бошқа ҳаётингизга аралашмайман. Бу сўзларимни ўқиб кўриб, менга савол берманг, илтимос. Мен айбисиз айбдор қизга айландим. Илгор, мени кечирасизми-йўқми - бунинг мен-

ҚАНДАЙ ТИКЛАСАК БЎЛАДИ?

шимни билардим. Кундалик дафтаримга ҳам у йигит учун шундай қилганлигимни ёзиб қўйган эдим. Чунки кундалигимни дугоналарим ўқир эди. Сиз учун қилганлигимни айтсам, худди дугоналарим менинг устимдан кулаётгандек туюларди. "Сен уни севасан, лекин Илгор сени севайди", - дегандай бўларди.

Шу воқеадан сўнг мен ҳеч ким билан учрашмай қўйдим. Эслайсизми, бир кун эр талаб эшик олдини супураётган эдим. Йўлдан тасодифан сиз ўтиб қолдингиз. Мен сизга бир қараб қўйдим. Сиз ҳам менга эътибор билан қараб турардингиз. Балки ўшанда менга эмас, боғланган қўлимга қарагандирсиз... Чунки, сиз ҳам мен тўғримдаги гап-сўзларни эшитгансиз. Бироқ мендан яширадингиз. Қўлим ниҳоят 18 кунлардан сўнг тўзала бошлади. Аммо қалбим хиёнати, кўнглим яраси битмасди. Чунки мен сизни бир умр қутқишга тайёр эдим. Орадан анча вақт ўтиб, мана, сиз яна менинг олдимга қайтдингиз. "Севгимизни тиклашнинг иложи йўқ", - деганимнинг сабаби шу эди. Мана сизга виждон азобимни ва ўзимдан нафратланиб, сизни севганлигим учун қўлимни кесганлигимни, юрагимдаги гапларимни ниҳоят айтдим. Энди сиз мени кечирасизми

га қизиги йўқ. Фақат менга охириги сўзларингизни айтсангиз бўлди. Гарчи тақдирим сизга қўшилмаса ҳам мен сизни севиб яшайвераман.

Хайр, менинг айбисиз айбдор севгим. Шунангизманки, қандай вазият юз беришидан қатъий назар, мен сиз учун ҳамма нарсага тайёрман. Қолганини вақт кўрсатади. Аммо мен ҳам севиб-севилиб яшашни истайман. Шунинг учун менга дилингиздаги гапларингизни очиб айтинг. Чунки бирон кишига умид бериш ҳам ғуноҳ-ку. Эҳ, қандай орзуларим бор эди, онангиз истаган келин бўлардим. Дилингизни оғритган бўлсам, кечиринг. Менинг илк, унутилмас, соф муҳаббатим. Хайр, сизни севиб қолувчи айбисиз айбдорингиз...

Азиз опа-акаларим! Менга ўз маслаҳатларингизни беринг. Сизлардан илтимос. Нима қилай? Мен уни севаман, у ҳам мени севади, балки. Аммо орамиздаги "Ишончи" қандай тикласак бўлади? Турмуш куриб, ҳаёт кўрган опа-акаларим, мендан ўз маслаҳатларини аямайдилар, деган умиддаман.

Н.

Тиш дўхтири: - Муҳаббат дегани бу бамисоли оғриқ тишга ўхшайди. Висола етишгунча юракни гижиллаб, азоб беради. Ниходан кейин юрак суғириб ташланган оғриқ тиш ўрнидек ором топади.

Сартарош: - Муҳаббат ўтмас устаранинг худди ўғинаси. Одамга озор бериб, зада қилади.

Этиқдўз: - Муҳаббат бигиз, эҳтиёт бўлинмаса, бармоққа санчилиши мумкин.

Кулол: - Муҳаббат - хом лой, синов чоғларида пишиб етилади. Шошилмасдан пишитган маъқул.

Ошпаз: - Муҳаббат - ошнинг хоми, уни пишириш, пиширгандаям қиймега келтириб пишириш ошпазнинг ҳунарамдглигию пазандалигига боғлиқ.

Порахўр: - Муҳаббатни бирон қим-

БИСАНГИЗ ЧИН, БИЛМАСАНГИЗ ҲАЗИЛ...

матбаҳо матога ўраб узатилса қиммати янаям ошади.

Даллол: - Муҳаббат бу савдо. Талашиб, тортишиб нархини чиқариш керак.

Отарчи: - Муҳаббат тўйда кистириладиган пулдай одамни завқлантиради.

Тафтишчи: - Муҳаббат умидворлик. Уни ундириш учун қилдан қийқ чиқариб тафтиш қилиш керак.

Мансабпараст: - Муҳаббатга етишиш осон эмас. Бунинг учун энг аввало суяч-чиқ керак. Қолаверса, бироз узатишга-ям тўғри келади.

Қоровул: - Муҳаббат бу ўғри. Кишини ғафлатда қолдириб, қўлни бузиб қиради.

Ҳайдовчи: - Муҳаббат тасодифий ҳодиса, қутмаганда беҳосдан содир бўлади.

Ўғри: - Муҳаббат изинга тушган жиноят қидирув бўлимининг ходимига ўхшайди. Хар қадамда таъбиб қилиб юргандек туюлаверади.

Милиционер: - Муҳаббат бу-хавфли жиноятчи. Уни илтириш, қўлга олиш учун изига тушиш керак. Баъзида қўллаш ҳаракат қилишга-ям тўғри келади.

Тижоратчи: - Кўпроқ таъриф-тавсиф қилиб, макташ билан эришиладиган нарса-да бу муҳаббат, дегани.

Ғийбатчи: - Муҳаббат ўлдирди, ундан узоқ бўлиш керак.

Ҳадикчи: - Муҳаббат зарарли нарса бўлмасин, тагин.

Иғвогар: - Муҳаббат атайин қўйиладиган тузоқ.

Ҳисобчи: - Муҳаббат ҳисоботда йўқ нарсаларни талаб қилади.

Почтачи: - Жўнатиладиган ва тарқатиладиган хат жилдларга ўхшайди, ичидан нима ёзилганини ўқийолмайсан.

Қиз: - Вой, саволингиз қизиқ бўлди-ку. Қайси Муҳаббат ҳақида гапираялсиз? Мен Муҳаббат эмас, Ғузалхонман.

Норматон TOFA, Қашқадарё вилояти, Косон шахри.

АЛЛЕРГИК ТУМОВ

Аллергик тумов билан ҳозирги пайтда 30 фоизгача одам хасталанади. Маълумки, ўт-ўлан ва дарахтларнинг гули чанги одам танасининг сезгирлиги ошади. Шунинг учун бундай касаллик аниқ бошланиш вақтига эга. Ўзбекистон ҳудудида турли-туман ўсимликларнинг гуллаш даври 8-9 ойни ташкил қилади.

Касалликнинг белгилари умумий ва жойли гуруҳларга бўлинади, умумий белгиларга бош оғриши, қорин ва юрак атрофидаги оғриқ, иштахасизлик, уйқусизлик, кўнгил айнаши, бош айланиши, кулоқ битиб чириллаши, дармонсизлик киради. Кўпинча бундай беморлар кўзи атрофида кўкариш аломати, "кўз ойнак синдроми" пайдо бўлади. Юқорида айтиб ўтилган белгиларнинг барчаси ўсимлик чанги билан захарланиш аломатларидир.

Жойли белгилар бурун шиллик қаваатида содир бўлиб, хуружли тез-тез аксириш, қичиниш, нафас олишнинг қийинлашуви, тикилиши, сувсимон-шилликли суюқликларни бурундан келиши, бурун қонаши каби аломатлар бўлиб, одатда бундай беморлар чўнтакларидан бир эмас, бир неча даструмол олиб юрадилар. Беморлар врач-аллерголог мутахассисидан ўз вақтида даво олмасалар касаллик пастки нафас йўллари тарқалиб, юқоридаги аломатларга йўтал, томоқ қичишиш кўшилади ва нафас қисилиш, яъни атолик бронхиял астма хасталиги аллергия тумовга қўшилиши хавфи содир бўлади. Шундай бўлади ҳам.

Бундай беморлар узок вақт томоқ, бурун-кулоқ мутахассисидан вазаматор ринит, бурун бўшлиғи полипи, бурун суягининг эгри-бугрилиги каби ташхислар билан даволаниб, натижаси бўлмагандан сўнггина ё ўзлари, ёки даволанган беморлардан эшитиб охири бизга мурожаат этадилар.

Кўпчилик беморлар орасида аллергия хасталикларни, шу жумладан, бронхиял астма аллергия тумовни даволаб бўлмайдиган, деган асоссиз гаплар юради. Ҳозирда барча аллергия хасталикларни, жумладан, аллергия тумовни ҳам даволаб катта ютуқларга эришилмоқда. Даволаш кўйидаги усулларда амалга оширилади:

-дорисиз (химик дориларсиз) даволашнинг шарқона усуллари;

-гомоиопатия табиий дорилар қўллаш.

-иммун сезгирликини камайтириш - бу усулда бемор хасталигига сабабчи аллергия аниқланиб, мазкур аллергия организмга секин-аста киргизилади, яъни "ўзиники-ўзига" қабилида иш тугилади. Аллергия хасталиклардан батамом қутулиш учун бемор босқичма-босқич даволаниб, бутунлай соғлигини тиклагунча мутахассис назоратида бўлиши керак.

Эргаш САЛИМОВ,
олий тоифали врач-аллерголог,
тиббиёт фанлари доктори, профессор.

УЙИНГИЗ ЧИННИДЕК
БЎЛСИН

Турмуш ўртоғининг аллергия касали бор бўлиб, у айниқса, уйга кирса нафас ололмай қийналади. Айниқса, ёзда кечаси билан ухлай олмайди. Кўзлари қизариб, буридан тинимсиз сув оқверади. Тажрибали шифокорлар эса эримнинг чангдан аллергияси кўзгалаётганини, унинг соғлиги кўпроқ тозаланиб бoғлиқ эканлигини айтишди. Шундан сўнг уйимиздаги ҳамма хоналардан гилам ва парасларни олиб чиқиб ташладик. Оғир дарпардаларни енгил ва осон ювиладиган сунъий пардалар билан алмаштирдик.

Ётоқхонада ортикча буюмлар бўлмаслигига эътибор бердик. Парестикларни ҳам сунъийси билан алмаштирдик. Энг муҳими ҳар куни хоналарни нам латта билан артиб чиқа бошладим. Шундан кейин эрим уйга кирса кўзлари қизармайдиган, буридан сув келмайдиган бўлди. Чангдан аллергияси бор кишиларга энг зарури даво тозаллик, орас-талиқ эканини унутмасалар бўлгани. Касалликдан бутунлай фориғ бўлиб кетишлари мумкин.

Собира ҲАСАНОВА,
Тошкент вилояти, Ўрта-Чирчиқ тумани.

Баҳорни муҳаббат, гўзаллик рамзи, дейишади. Бутун мавжудотга жон кириб, ҳаёт қайнайидиган фасл. Ана шундай гўзал фасл кимларгадир қувонч, севинч бағишла-са, кимларгадир хафагарчилик ва қийинчиликлар олиб келади. Бунга нима сабаб? Бунинг сабаблари кўп, шулардан бири аллергия тумов (ринит) хасталигидир.

АЛЛЕРГИЯДАН
ҚУТУЛИШ
МУМКИН

**ГЎЗАЛ БАҲОРНИНГ
НОХУШ ТАШВИШЛАРИ**

Баҳорда турли дарахтлар гуллаш бошлаши билан тинимсиз аксириб, кўзларимдан ёш оқа бошлайди. Бу менинг иш фаолиятимга ҳам таъсир қила бошлагач, халқона усуллар билан даволаш йўллари излай бошладим. Менинг қийналаётганимни кўрган онам табиий бир усулни айтди. Шу муолажа орқали аллергиядан бутунлай фориғ бўлдим. "Оила ва жамият" газетаси муҳлисари орасида мендек беморлар бўлса асқотиб қолар, деб шу ҳақда сизларга ёзишга қарор қилдим.

Онам айтган усулга кўра аввало ошқозон ости безларимни даволашга киришдим. Яъни, ҳар қандай ширинликлардан воз кечдим. Чой ўрнига ялпиз, мой-чечак, наъматак, қичитки ўтларни икки ош қошиқдан солиб тайёрланган дамламадан ича бошладим. Кўпроқ сут-қатиқ маҳсулотларидан истеъмоладим. Ўшт маҳсулотлари ва дудланган қолбадан бутунлай воз кечдим. Шунингдек, музхонада сувни музлатиб, сўнг эритиб ичдим. Икки ош қошиқ сулини (овёс) янчиб, устига 0,5 миқдорда қайноқ сув қуйиб, тиндириб қўйдим-да, тайёр бўлгач сузиб олиб бир чой қошиқ асал билан аралаштириб, 20 кун давомида эрталаб оч қоринга ичиб юрдим. Бунинг натижасини дарров сездим. Тинимсиз аксиришларим ва буридан сув келиши тўхтади. Шундан буён ўтган икки йил ичида аллергиядан мутлақо қийналмадим.

Каримжон МАЪДАЛИЕВ,
Бухоро вилояти, Когон тумани.

лимон, сабзи, олма шарбатларидан ичдим. Мен биринчи кун шарбат ичганимда фақат кулоқларимнинг орқасида бир неча пуфакчалар пайдо бўлди, холос.

Агар аллергия кўзгалса даволаш яна давом эттирилади. Шарбатларни ҳар куни уч маҳал бир стакандан ичилади. Уч кун шарбат ичиб, орада бир кун фақат сув ичиш керак. Бу муолажадан кейин танадаги барча хиллар чиқиб кетиб, тана бутунлай тозаланади.

Мен шу даволаш усуллари кўллаганимдан кейин ўтган уч йил давомида баҳорги дарахтлар гуллаган даврни енгил ўтказдим. Шунингдек, ҳар қандай дориларни бемалол ичсам-да, ўзимда ҳеч қандай аллергияни сезмаяпман.

Гулчехра АБДУЛЛАЕВА,
Тошкент вилояти, Охангарон шаҳри.

БОДОМ СУТИ БИЛАН

Қизим соғлом туғилганди. Икки-уч ҳафтадан кейин эса умуман ухламасдан чинқириб йиғлаб бошлади. Бунинг устига баданига майда тошмачалар тошиб кета бошлади. Дерматолог шифокорлар қизимни текшириб кўришар, унинг она сутига аллергияси борлигини айтишди. Чақалоққа она сутидан бошқа нима бериш мумкин? Бунинг устига шифокорлар унга сут бериш мумкин эмаслигини айтишди. Жуда оғир аҳволда қолганимизни кўрган қайнонам кеча-ю кундуз чириллаб йиғлаётган қизимни яхшилаб ўраб, аравачаси билан ҳовлига совуққа олиб чиқиб қўйди. Буни қарангчи, қизим бир неча соат тинчиб ухлади. Энди унга сут ўрнига нима беришни билмай эзилиб турганимизда қайнонам бозордан

бир килограмм бодом мағизини олиб келиб келичада тўйди. Шундан сўнг бир стакан сув солиб паст оловда қайнатди. 0,5 стакан миқдорда сутдек оппоқ суюқлик пайдо бўлгач, қизимга ичириб қўрди. Бир неча соат ўтгандан кейин унинг баданини текширганимизда биронта ҳам тошма йўқлигини кўрдик. Шундай қилиб у бутунлай тузалгунча кўчада, совуқда ухлайдиган бўлди. Кечқурун эса уй деразаларини очиб қўядиган бўлдик. Бир ёшгача унга бодомдан тайёрланган сутни бериб бокдик. Ҳозир у 8 ёшда, бирон марта ҳам аллергиядан безовта бўлмади.

Карима НАЗАРОВА,
Сирдарё вилояти, Гулистон шаҳри.

Дилбар ва Ҳамида тайёрлашди.

ДАРАДИМГА
ДАВО ТОПАДИМДАРАДИМГА
ДАВО ТОПАДИМДАРАДИМГА
ДАВО ТОПАДИМДАРАДИМГА
ДАВО ТОПАДИМШОЛГОМНИНГ
КУВВАТИ

Армия хизматидан кейинги даврим эди. Ота-онам эса нукул мени уйлантириш ҳақида гапиришиб, сира ўз ҳолимга қўйишмасди. Мен эса... Ўзимда уйланишга сира мойиллик сезмасдим. Ҳатто (очиғини айтавераман) эркаклик ҳиссиётларим, эҳтиросларим ҳам йўқ эди.

Орадан анча вақт ўтди. Тенгқурларим уйланишиб, фарзандлик ҳам бўлишди. Мен эса уйланиш ҳақида гап очилса, ўзимни қаерга қўйишни билмай қолардим.

Очиғини айтсам, «жинсий ожиз бўлсам керак», - дея, ўзимдан ҳам шубҳалана бошлагандим. Лекин, ота-онамининг тинимсиз қисташлари жонимга теккани учун, минг изтироб билан бу ҳақда бобомга айтиб бердим. У эса кулиб юборди. Бобомнинг тавсиясига кўра, бир стакан шолғом шарбатини бир стакан қуюқ вино (кагор) билан аралаштириб, ҳар кун 25-30 граммдан ича бошладим. Ҳозир ёшим 70 дан ошди. Ҳозиргача йигитлардек бақувватман, эркаклик қувватим ҳанузгача жойида. Баъзан жинсий ожизлиги туфайли тушунлиққа тушиб қолган йигитлар ҳақида ҳам эшитаман. Ушбу оддий, арзон ва халқона усул баъзи эркаклар учун асқотиб қолар, деб ўйлаб сизларга ёзиб юборишни маъқул кўрдим.

ҲИҚИЧОҚНИ ТЕЗ ТЎХТАТИШ

Ҳиқичоқ арзимаган нарсасдек туюлса-да, кўпчилик орасида кишини жуда нуқулай аҳволга солиб қўяди. Уни тўхтатишнинг оддий ва халқона, аммо, ёқимсиз бир усули бор.

Қуруқ хантални (горчица) бир ош қошиқ сирка билан аралаштириб, тилнинг учдан бир қисмига сурилади. Тилнинг ачишига бир-икки лаҳза чидаб туриш керак. Шундан кейин оғзингизни илиқ сув билан чайиб ташлайсиз. Хантал ўрнига киргичдан чиқарилган саримсоқпиездан ишлатса ҳам бўлади.

Бу усул ҳиқичоқни бир зумдаёқ тўхтатади. Аммо, баъзан ҳиқичоқ узок вақт давом этиши ҳам мумкин. Бу вақтда елкага горчичник қўйилади.

М. УМИРОВА,
Тошкент шаҳри.

ГАЙМОРИТГА ҚАРШИ ДОРИ

Гайморитни даволаш учун учрамаган шифокорим қолмади. Аммо, фойдаси бўлмади. Мен сизларга айтётган халқона усул жуда оддий. Бироқ бу усул йиринг бош мия қобиғига кирган беморлар учун тавсия этилмайди. Лекин, дарди енгил беморлар учун бу муолажа тури шифо бериши аниқ.

Ярим стакан киргичдан чиқарилган қулмоқ (хрен) илдизини 2-3 дона лимоннинг шарбати билан аралаштирилади. Бу аралашма ярим чой қошиқдан эрталаб ва кундузи овқатланишдан ярим соат олдин истеъмол қилинади.

Агар шу заҳоти кўздан ёш дувиллаб оқа бошласа, демек, ҳаммаси жойида. Даволаниш бошланган. Шунинг эсда тутиш керакки, бу аралашмани истеъмол қилиш даврида сут ва сут маҳсулотларини ичиш мутлақо мумкин эмас.

Н. НАЗАРОВА,
Навоий вилояти.

БРОНХИТГА ҚАРШИ... ВИНО

Ўпкам шомоллаганида махсус тайёрланган вино ичиб тезда тузалиб кетдим. Айтишларича, бундай

усул билан қадимдан даволашиб келишган экан. Бунинг учун яхши вино ва махсус тайёрланган алоз барглари керак бўлади. Яъни, алозининг барглари у сугорилгач беш кундан кейингина кесиб олиниши керак.

Алозининг 4 дона йирик пастки барглари кесиб олинади-да, майдалаб кесилади. Сўнг устига ярим стакан узум виноси қўйилиб, 7 кун сақланади. Уни сугригидан ўтказиш шарт эмас. Тайёр бўлган аралашма ҳар кун 1 чашма.

Агар йўтал бутунлай ўтиб кетмаса муолажани яна қайтариш мумкин. Ушбу аралашмани ярим стакан асал қўшиб тайёрласа ҳам бўлади.

С. БОБОЕВ,
Жиззах вилояти, Зомин тумани.

Басира тайёрлади

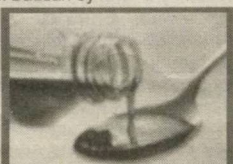
ШИРИН МУОЛАЖА

Кўпчилик, ўзи билмаган ҳолда қабзиятдан азият чекади. Баъзан бу жиддий муаммолар ҳам келтириб чиқаради.

Ҳар кун нонуштада истеъмол қилинадиган куйидаги мана бу таом тўқ тутибгина қолмасдан, балки ичаклар фаолиятини ҳам яхшилайд.

300 грамм олхўри, 300 грамм туршакни (данакларини ажратиб), 300

грамм анжир билан гўштқиймалағичдан чиқарилиб ярим стакан асални қўшиб аралаштирилади. Ҳосил бўлган

аралашмани шарчалар шаклида думалоклашиб, музлатичга қўйиб қўйилади. Нонуштада улардан бир ёки икки донасини еб олсангиз, ҳам кун бўйи тетик юрасиз, ҳам қабзиятдан қутуласиз.

Ч. ФАНИЕВА,
Андижон шаҳри.

МОМАТАЛОҚНИ
ДАВОЛАШ

Мен шошилиб иш қилганим учун баъзан юзим ёки кўзимни, у ер бу ерга уриб олсам, кўкариб қолмаслиги учун мана бундай муолажани қўлламан. Яъни, хом картошкани олиб иккига бўламан-да, дарров ўша жойга босаман. Бироздан кейин эса бирор ўсимлик ёғидан суриб, уқалайман.

Шунингдек, хом картошкани киргичдан чиқариб, бўтқа тайёрлайман-да, унга бир чимдим ичимлик содаси қўшаман. Сўнг, яхшилаб аралаштириб моматалоқ бўлган жойга босаман. У қанча кўп турса шунча кўп сурилиб, моматалоқни қайтаради.

С. АЛИШЕРОВА,
Бухоро вилояти.

(Давоми. Боши 13-бетда)

- Болаларни қийнама! Уйкусини бузмасанг-чи! Кетсанг ўзинг кетавер, тегма болаларга.

- Ҳали шунақамми?! Мен кетайми! Мен бугун кетсам-у, эртага сиз Фаридангизни олиб чиқинг, шунақамми? Кетиб бўлман! Чувварани хом санасиз. Мен уйимни бўшатиб берадиган анойиларданманман. - У болаларни жой-жойига ётқизиб ётоққа кириб, ичидан қулфлаб олди. Эшик пардасини кўтариб "тўрт томонинг қибла, эрталабгача қорангни кўрмай", - деди сансираб. Инъом бир неча марта вазиятни юмшатишга, хотинининг кўнглини олишга уринди. Аммо жавоб бир хил эди: "Йўқон!"

Шу-шу қайтиб Инъом ётоққа кирмади. Ёз бўйи эшик тагидаги айвончада ётиб юрди. Совуқ тушиши билан гишт териб олдини ўради, бинойидай кичкина уйча бўлди. Битта темир кроватка сисга бўлди-да.

Орадан шунча йиллар ўтиб кетди. Даврон билан Эсон уйланишди. Ҳалима турмушга чиқиб кетди. Небаралар кўрди. Фарзандларининг тўйларига, бешик тўйи, йигинларга ўзи бош-қош

бўлди, фақат Замира билан юз кўрмас бўлиб кетган, гапирмайди. Энди кирчирини келин юбаётган эди, аммо "яғри қурсин, кирманг", - деб келин-

УМР ДАРЁ

ни хонасига йўлатмади. Келинга ёшлигида кўрган зулмлари-ю, Инъом қилган хиёнатларни, ҳаммасига тишини тишига қўйиб чидаб ўтганини тушунтирди.

...Тор хонада аранг тонг оттирган Инъом ота тонг саҳарлаб ҳовуз бўйига чиқди. Бундай ҳаётга аллақачон кўникиб кетган. Ҳеч ким билан иши йўқ. Ҳеч нарсасига қизиқмайди, тўғрироғи ҳеч нарсанинг қизиғи қолмаган. Кўнглида фақат бир армон - Замиранинги ҳам қариганда зора бир бор хор бўлиб қилимшларига афсус чекканини ўз кўзи билан кўрса эди... Ҳа, кўради ҳали, қасосли дунё деб қўйибди, ахир...

Тунов кун ишга кетаётсам, Инъом ота мени ёнига чақирди.

- Мундоқ ўтиргин, сани жуда ҳурмат қиламан, қизим. Ақллисан, Худо хоҳласа

кам бўлмайсан, шу довдир падар лаънатини ҳурматлаб яшаб келаяпсан. Ўтирган жойимда ҳаммасини сезиб ўтираман.

- Ҳа, ота, шундай... ишламайди. - Баракалла, чурқ этиб товушинг кўчага чиқмади, ишга борасан - уйингга ташламайсан, разм солиб ўтираман, доим кўнглимда халта-рузгор-да. Ҳе, манга қарагин, эшитдим, неча бор ойинг келди, ажратиб олиб кетаман деб! Аканг келди-ажратиб кетаман деб. Сан кўнмадинг-а! Эшитдим, "топса эр, топмаса эрмасми, шу ҳолатида қандай ташлаб кетаман", - дебсан.

Инъом аканинг хира кўзларида ёш йилтиллади, томоғига бир нарса тикилди. Бурини тортиб, юз-кўзларини артди, аридаги сув оқимига термулганча чуқур ҳўрсинди. - "Сан кам бўлмайсан, - деди

у ўқинч билан бўғиқ овозда. - Қувланган-да, билдингми, ҳайдаган, итни қувгандек... - пичирлади ҳамон ариқдан кўз узмай. - Ўз уйимга ўзим кириб бормомаганман, эр ўрнида кўрмаган. Шу қувғинликда умрим ўтди"... - У ички бир дард билан кўнларининг мазмунсиз ўтиб кетганига ачиниш ҳисси билан ўртанарди.

Ўғлимга ҳам оғирим тушмайди, нафақа ўзимга етиб ортади, невараларимни яхши кўраман, хали-замон богчадан келиб, олдимга чиқишади, хув ана, кўрдингми, - у тўр халтада қоғозга ўраб қўйилган ширинликларни кўрсатди.

- Ҳаммасига битта-биттадан бераман. - Хафа бўлманг, амаки, - дейман, нима десам аллақачон чўккан кўнгли бироз кўтариларкан, ширин сўз, меҳрга чанқоқ ўтган умрини қайтарадиган сўз борми дунёда? Бехуда ўтган умрини энди сўз билан тиклаб бўладими, вайрона бўлган кўнглини-чи!

Инъом ака тўлганлиқ оқаётган сувга термулиб жим қолди.

- Ҳа, умри-оқар сув, - деди у минглараб. У бунга менга қарата айтидми, ё ўзичами ноаниқ эди...

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

Газетадан қўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САЙДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила -133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида чоп этилди. Тошкент, Буюқ Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти: 20.00. Босишга топширилди: 21.00

Газета таҳририят компьютер базасида терибли ва саҳифаланди.
E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи»
акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.
Буортма Г - 236. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 16600
Саҳифаловчи — Ш. БАРОКОВ
Рассом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Навбатчи — М. ШУКУРОВА
Мусаххих — С. САЙДАЛИМОВ

2 3 4 5 6